

Déli Hírlap

Kedactia și administrația:
HIMȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Várjuk Bánffy nyilatkozatát

Olyan nagyjelentőségű kérdés, mint a romániai magyarság politikai sorakozása az ország egyetlen törvényesen engedélyezett pártjaiba és nemzetközösségi szervezetének megalakítása, joggal igényli a magyar sajtó részéről, hogy az ügyel minden vonatkozásban a legnagyobb nyíltsággal és részletességgel foglalkozzék. Megmondottuk véleményünket nemcsak az új helyzetben, hanem régebben is nem egyszer, hogy a magyarság politikai érettsége és adottságok iránti érzelme mindenekelőtt a célkitűzéseket, a nemzeti eszményeket nézi és vezérek után is csak akkor hajlandó haladni, ha ezek a vezetők ugyanazon eszmék szolgálatában állanak. Nem olyan nyáj a magyarság, nemzetkisebbségi életében is, hogy azt valamelyik pártvezető tetszése szerint oda hajthatná, ahová jónak látja. A magyarság bizalmat ad előlegbe és szeretetet elismerése fejében, de a bizalomért bizalmat, a szeretetért szeretetet kíván. Tisztelet a tekintélyt, de a terrort nem tűri.

Az a körülmény, hogy a magyarság és a kormány képviselői között létrejött egyezmény-nyel egyidejűleg és mintegy annak kiegészítéseként jelent meg az a levél, amelyben a belügyminiszter Bánffy Miklós gróf elnöklété alatt engedélyt ad a magyarság gazdasági, kulturális és társadalmi megszervezésére, minden jóhiszemű emberben teljes joggal azt a hitet keltette, hogy a napokig tartó tárgyalások alapján létrejött megegyezésnek ez is egyik feltétele volt. Ilyen előzményekből és feltételekből kiindulva foglalkoztunk az ügygel. Most azonban egyik lapotársunk, melynek az egyezményt aláíró egyik közéletű férfihoz való szoros kapcsolata abból is kiténik, hogy neve szerepel az illető újságon, legutóbbi számában hosszabb cikkben foglalkozik Bánffy Miklós gróf megbízatásával és megírja, hogy erről a tárgyaló magyar uraknak nem volt előzetesen tudomásuk és ez nem is képezte megállapodás tárgyát.

Lapotársunk nagyon helyesen megállapítja, hogy az elnökséghez „a népkisebbségi magyarság megnyilatkozása és hozzájárulása is szükséges és egy ilyen kifejezetten néptársadalmi szervezet vezető tisztsége mégsem függhet a kormánykinevezéstől.” Reámutat ezután arra a különbségre, mely a magyar és német népkisebbséggel való tárgyalások között mutatkozott. Mi nyomban a tárgyalások megkezdésekor felhívtuk a figyelmet erre a különbségre, melynek egyik jelensége, hogy a német népközösség működését szintén egy elnök, Fabritius Fritz, vezetése alatt engedélyezte a kormány, de Fabritius akkor már elnöke volt a német népközösségnek. Ezzel szemben a magyarságnál egy alakítandó népközösségi szervezet engedélyt Bánffy elnöklété alatt, aki természetesen nem lehetett választott vezetője a magyarságnak és a még nemlétező népközösségnek. Sokan vannak, akik úgy érzik, hogy Bánffy megbízatásával a magyar népközösség élére a kormány nevezett ki elnököt és ez veszedelmes precedensül szolgálhat a jövőben, mert a kormány a maga részére igényelhetné a jogot, hogy a magyar nemzetközösség elnökét mindenkor kinevezze. Lapotársunk aggályos még tovább terjed, mert attól tart, hogy „az egész jövődéli népközösségi működés ilyen kinevezéstől függhet és megtörténhetik, hogy az elnök a saját népkisebbségén kívüli körben is lehet.”

Mi is féltőn öröködjünk a magyarság jogainak csorbítatlansága fölött, de aggályunk ilyen messzire nem terjed. Ha a lapotársunk által felvetett lehetőségnek végső konzekvenciáit levonjuk, akkor a magyarság a következők választás előtt áll: vagy ismét veszti a szervezkedési lehetőséget ilyen feltételek mellett is, vagy nem kíván élni az engedéllyel. Véleményünk szerint

helyrehozhatatlan hiba lenne, ha a magyarság nem érne az alkalommal még akkor is, ha az elnökség ilyen látszólagos kinevezés folytán jutott valakinek, ebben az esetben Bánffy Miklós grófnak. Ha ugyanis figyelmesen elolvassuk a belügyminiszternek azt a levelét, melyben a népközösségi szervezkedésre a kormány nevében az engedélyt megadja, úgy ebből az derül ki, hogy Bánffy kérte ezt az engedélyt a romániai magyarság részére és így azt a kormány természetesen a kérelmező nevére és felelősségére adta meg. Az engedélynek Bánffy nevéhez fűződő része a szervezkedésre vonatkozik. Mert más a szervezkedés és más a működés maga. A szervezet működése véleményünk szerint a szervezet kidolgozandó és a népközösség által elfogadott működési szabályzat alapján történhetik csak, mert ha a vezetés eleve egyetlen ember tetszésére volna bízva, úgy ez a Führer-rendszer bevezetését jelentené népi életünkbe, amit a magyarság egyhangulag visszautasít. Ugy képzeljük, hogy a szervezkedés Bánffy elnöklété alatt folyik majd és ha a szervezkedés befejeződött, akkor a népközösségi szervezetek természetesen megválasztják bizalmi embereiket az egyes tisztségekre. Valamennyi tisztségre kivétel nélkül. Így az országos elnököt is a magyarság hivatott és választott képviselői fogják kijelölni. Magyarul ez azt jelenti, hogy Bánffy Miklós gróf a szervezkedés munkájának befejezése után visszaadja megbízatását annak, akitől kapta és a magyar nemzetközösség a megválasztotta elnök vezetése alatt folytatja működését.

Ismételjük, nem hisszük, hogy Bánffy Miklós megbízatásának olyan messzemenő következményei lennének, mint azt lapotársunk gondolja. Bánffy kérte, hogy a romániai magyarság gazdasági, kulturális és társadalmi téren a politikai működési lehetőségétől függetlenül szervezkedhessék és a kormány ezt a szervezkedést a kérelmező vezetése alatt engedélyezte. Nem jelenti ez a népközösségi elnök kinevezését, mert ezt megválasztani kizárólag a magyarság jogkörébe tartozik. Ha mégis bekövetkeznék az a nemvárt eset, hogy nem ez a magyarság a helyes, melyet mi adunk az engedélynek és Bánffy megbízatásának, vagyis a magyar népközösségi szervezet élére a magyar nemz. kisebbség nem azt választhatná, akit bizalmával meg akar tisztelni, akkor érkezett el az ideje annak, hogy a kormánykinevezés Bánffy Miklós gróf iránti jóindulatát megköszönve, kifejezést adjon akaratának, hogy az engedéllyel ilyen feltételek mellett élni nem kíván. Vigyáznunk kell, nehogy időelőtti elhatározással olyan értelmezést és magyarázatot tegyünk lehetővé, amely szerint a magyarság a neki felajánlott szabadsággal élni nem kívánt.

A kérdés azonban ezt megelőzően is igen könnyen tisztázható. Bánffy Miklós gróf itt él közöttünk. Közösségi életünkben részt is kíván venni, amit azzal bizonyított, hogy engedélyt kért és kapott a magyarság társadalmi megszervezésére. Ha aggályok merültek fel megbízatása és annak magyarázata körül, ezeket Bánffy Miklós igen könnyen eloszlathatja. Ez nemcsak joga, hanem kötelessége is. Kötelessége a romániai magyarsággal szemben, melynek életébe irodalmi munkásságán túl is bele akar kapcsolódni. Várjuk Bánffy minden kétséget eloszlató nyilatkozatát! (v.)

Vilmos excsászár ünneplése

Doornból jelentik: II. Vilmos volt német császár 80-ik születésnapját családtagjainak és mintegy 50 német főúri család körében ünnepelte meg. A falut ez alkalomból díszbe öltöztették. Az üdvözlésre érkezöket a volt német császár a régi német

császári testőrség tábornoki egyenruhájában fogadta. II. Vilmos volt német császárt elsőnek felesége, után gyermekei, unokái és a császári család több tagjai üdvözölték. Az ünnepi istentiszteletet a kastély kápolnájában tartották meg.

Előkelő angol lap a romániai helyzetről

Különös jelentőséget tulajdonítanak a kisebbségek csatlakozásának. — Magyarország békülékény állapontja

Londonból jelentik: A „Great Britain and East” című előkelő folyóirat hosszú cikkben foglalkozik az új romániai helyzettel és rávilágít arra, hogy Öfelsége, II. Carol királynak ez a jelszava:

Románia csak egy módszerrel őrizheti meg függetlenségét és nemzeti egységét, ez pedig a román nép összes erőinek egyesítése.

Ezen az alapon épült fel a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala, amely lerombolta az egyes román pártokat egymástól elválasztó falakat.

Megemlíti a lap, hogy a romániai újságok naponta tele vannak olyan nyilatkozatokkal, amelyek szerint jelentős vezérférfiak, tábornokok, egyetemi tanárok lelkesedéssel csatlakoznak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala-hoz. A kormány tagjai részt vesznek azokon az üléseken, amelyek az új mozgalom céljait világítják meg. A mozgalom szinte az egész nép egyöntetű támogatása veszi körül.

Különös jelentőséggel bír a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala-hoz való csatlakozások sorozatában a német és a magyar kisebbség tömegben való belépése az Arcvonalba.

Ez a körülmény nagy mértékben Armand Calinescu belügyminiszternek köszönhető, aki idejében gondoskodott arról, hogy ezt a csatlakozást megfelelő légkör előzze meg. A német és a magyar kisebbség belépése az Arcvonalba annál nagyobb meglepetést keltett, mert általában az volt a hit, hogy esetleg külföldi irányításra elengedhetetlen magatartást tanúsítanak majd a román kormánnyal szemben és nehézségeket okoznak. A kisebbségek megmozdulásának őszintesége bebizonyította, nyert a temesvári gyűlésen, a melynek alkalmával ötezer kisebbségi fejte ki hűségét Öfelsége, II. Carol király iránt és azonoságát a román nép eszményeivel. Ami Magyarországot illeti, a cikk szerzőjének az a véleménye, hogy

Magyarország olasz biztatásra békülékény állapontra helyezkedik,

amit egyébként az a megleghangú távirat is tanúsít, amelyet a magyar külügyminiszter Gafencu román külügyminiszterhez kinevezése alkalmával intézett, valamint az a távirat, amelyben Horthy magyar kormányzó együttérzését fejezte ki Öfelsége, II. Carol királlyal a beszállású vasúti szerencsétlenség alkalmával.

Nagy lelkesedés Barcelonában

A világsajtó nyugalommal fogadta a kormányhadsereg megsemmisülését. — Anglia kihangsúlyozza feikészültségét.
Örömtüntetések Rómában

Óriási értékeket vitt magával az elmenekült Azana köztársasági elnök

Barcelonából jelentik: Ma reggel a spanyol nemzeti haditengerészet nyolc egysége befutott a kikötőbe. A hadihajókat nagy lelkesedéssel fogadták. Barcelonában ma jelent meg az első hivatalos spanyol nemzeti újság. A nemzeti csapatok a katalán harcérter valamennyi szakaszán tovább folytatták előnyomulásukat és elfoglaltak Barcelonán túl nyolc községet.

Azana köztársasági elnök családja és négy titkára kíséretében átlépte a francia határt. Az elnök 75 kiló ékszerrel, 30 kiló drágaköveket és több aranyrudat vitt magával. A köztársasági kormány tegnap a fieserasi kastélyban minisztertanácsot tartott. Elhatározták, hogy szombatig elhalasztják annak a 2000 menekült határátlépési engedélyének megadását, akiknek részére a francia hatóságok beutazási engedélyt adtak.

BARCELONA UCCÁIN TÁNCOLTAK AZ EMBEREK

Barcelonából jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán a Barcelonába bevonuló Franco-csapatok műszaki osztagai helyreállították a megromlott villamosműveket úgy, hogy Barcelona uccáin most már rendes világitás van. A városban máskülönben hatalmas tömegek

rokonzeny-tüntetésekkel rendezték a bevonuló nemzeti csapatok mellett.

Az emberek az uccákon táncoltak és éltették Franco tábornokot. Pénteken reggel máskülönben a villamosközlekedés is zavartalanul megindult.

TARTANAK A NEMZETKÖZI KÖVETKEZMÉNYEKTŐL

Párisból jelentik: A francia főváros sajtója kétségtelemnek tartja, hogy Barcelona este egész Európában új helyzetet teremt. A lapok remélik, hogy a katalán ellenállásnak megtörése siettetni a polgárháború végét.

Jóváhagyták Márton Aron püspöki kinevezését

Bucurestiből jelentik: A kultuszminiszter jóváhagyta dr. Márton Aronnak gyulafehérvári római katolikus püspökké történt kinevezését.

Egy évi fogházra ítélték a féltékeny férjet gyilkosság kísérlete miatt

Ecsedi János huszonhét éves rékási gazdálkodó féltékeny volt a feleségére és Ilina Ioannal, az agronom hivatali titkárával gyanúsította. A féltékeny gazda az elmúlt évben augusztus hetedikén az agronomhivatali udvarán revolverrel rátámadt Ilina Ioanra és később a feleségére, de mindkettőnek sikerült elmenekülni a lövöldöző ember elől, aki végül is öngyilkosságot kísérelt meg. A golyó csak jelentéktelen sérülést ejtett rajta. Ecsedit azután elfogták a csendőrök és gyilkosság kísérlete miatt megindult ellene az eljárás. A temesvári büntető tábla többször tárgyalta az ügyet. Ecsedi azzal védekezett, hogy öngyilkos akart lenni, de mielőtt még tettét elkövehette volna, találkozott Ilincaval, akivel szóváltása támadt. Ekkor elővette revolverét és ijesztesésképpen a levegőbe lött. A büntető tábla nem fogadta el a védekezést, hanem bűnösnek mondotta ki Ecsedit és ezért egy évi fogházra, valamint kétezer lei pénzbüntetésre ítélte.

Másfelől azonban aggodalommal tekintenek Franco győzelmének nemzati közeli következményeire.

A francia közvélemény arra számít, hogy a Berlin—római tengely a spanyol helyzetben beállott fordulat hatása alatt új követelésekkel fog lépni.

OLASZORSZÁG NEM HÍVOTT BE KOROSZTÁLYOKAT

Az angol lapokra szintén nagy hatást gyakorolt Franco csapatainak győzelme. A Times szerint alig lehet elképzelni, mit fognak csinálni ezután a köztársasági csapatok. A Daily Herald megállapítja, hogy

Franco tábornok most már ura Spanyolországának.

Egyes londoni lapok római levelezői szerint nem érdemelnek hitelt azok a hírek, mintha Olaszország újabb katonai intézkedésekre készülne. Az eddig tett intézkedések csupán azért történtek, mert azt hitték, hogy Franciaország be fog avatkozni a spanyol küzdelembe. A spanyol belháború végleges befejezését Rómában a nyár közepére jósolják.

Londonban határozottan cáfolják azt az elterjedt hírt, amely szerint Anglia római nagykövete a Ghigi-palotában felvilágosítást kért több tartalékos korosztály bevonulatásával kapcsolatban. Iletékes helyen kijelentették, hogy lord Perh nagykövetnek szándékában sincs hasonló felvilágosításokat kérni.

Átalakul az angol kormány

LONDONBÓL jelentik: Chamberlain elnökletével ma összeült a kormány szűkebb bizottsága. Az ülésen a következők voltak jelen: lord Halifax, Sir Samuel Hoare, lord Zetland, Elliot és Malcolm MacDonald. A beavatottak úgy tudják, hogy az ülésen a palesztinai kérdést tárgyalták le. Több nagy angol lap azt a hírt közli, hogy a kormány még a jövő hét keddjén, tehát a parlament összeülése előtt, átalakul. A Daily Telegraph szerint csak jelentéktelen változásról lehet szó és nem egy valódi átalakulásról.

„Barcelona — csak a fasiszta győzelmek kezdete“

Az olasz közvélemény is teljesen Franco győzelmének hatása alatt áll. Csütörtökön este minden nagyobb város főbb pontjain ezek az emberek hallgatták végig Mussolininak rádiói közvetített beszédét, amelyet a Palazzo Venezia erkélyéről, az öt ünneplő tömeghez intézett. Igen sok városban fáklyás felvonulást rendeztek Mussolini és Franco ünneplésére. A Stefani-ügynökség diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy egész Barcelonában hihetetlen lelkesedést keltett a nemzetiek győzelme. Barcelona elfoglalása csak kiinduló pontja lesz a fasiszta győzelmek útjának. A civilizáció győzött a barbarizmus fölött.

TÜNTETNI AKARTAK AZ OLASZ DIÁKOK A FRANCIA KÖVETSÉG ELŐTT

A római spanyol templomban hálaadó istentiszteletet tartottak Barcelona eleste alkalmával. Az istentiszteleten résztvett Alfonz v. spanyol király, a volt királyné, az astúriai herceg és a volt királyi család összes, Olaszországban tartózkodó tagjai.

A római diákság uccai tüntetéseket rendezett péntek reggel a francia követség előtt. A rendőrség megakadályozta, hogy felvonulhassanak a diákok, akik így kiáltoztak:

Kió Korzika? A miénk!

Ezután a Velence-térre vonultak, ahol Mussolini

„ANGLIA LEGYŐZHETETLEN“

A péntek reggeli lapok cikkeiből kifutik, hogy az angol közvélemény nem lepte meg Barcelona elestének híre, mert nyilvánvaló volt, hogy ez a város kevés eséllyel védekezhetik a nemzetiek jobb hadfelszerelésével szemben. A lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak Bonnet és Hoare Belisha csütörtökön elmondott beszédeinek. A Daily Telegraph hangsúlyozza, hogy a francia—angol barátság Bonnet által történt újbóli hangsúlyozása egyöntetű helyesléssel találkozott úgy Angliában, mint Franciaországban. A két nemzet elválaszthatatlan egymástól. Az a kijelentés, hogy

háború esetén az angol és francia hadsereg együttműködik, több, mint egyszerű szövetség.

Ez a tény szilárd pontot jelent, amely ellen tud állni a viharok. Hoare Belishanak arra a kijelentésére utalva, hogy Anglia és az angol birodalom legyőzhetetlen, a lap hangsúlyozza, hogy jelenleg semmi ok sincs Anglia megalázkodására. Anglia erejét a miniszterek hangsúlyozzák és az egész angol nép tudatában van ennek.

ÚJ NEMZETKÖZI ÉRTEKEZLET LESZ?

A Times rávilágít arra, hogy az angol függetlenségi szellemet nem lehet legyőzni még a légi támadások rémével sem. Az angol nemzetnek fegyveremre van szüksége. A Daily Telegraph szerint Barcelona elestével új európai helyzet teremtődött és nem meglepő, hogy új nemzetközi értekezlet összehívására hangzottak el javaslatok. A News Chronicle azt írja, hogy Franciaországnak újjá kell szerveznie külpolitikáját. Abban az esetben, ha Franciaország az utolsó pillanatban úgy döntött volna, hogy közbelép Spanyolországban, Nagybritannia azt jelentette volna ki, hogy megadja ugyanazt az erkölcsi támogatást, mint amit Németország biztosított Olaszországnak. A Daily Herald szerint

Spanyolország ma rom

és a demokráciák csak akkor változtathatják meg a spanyol politika szerepét, ha a jövőben külpolitikájukat más szempontok vezetik, mint eddig.

mellett rendeztek rokonzeny-tüntetést.

Mussolini táviratilag közölte Gambera tábornokkal, a spanyolországi olasz önkéntesek parancsnokával, hogy a spanyolországi polgárháború során tanúsított rendkívüli érdemeire való tekintettel hadosztályparancsnokká léptette elő.

A székely vidéken lakó románság megsegítésére fogyasztási szövetkezeteket létesítenek

Bucurestiből jelentik: A nemzeti szövetkezeti intézet elhatározta, hogy támogatásban részesíti a székely vidéken lakó románokat. Ebből a célból Sepsiszentgyörgyön az érdekeltek prefektusok, valamint szövetkezeti vezetők és Petre Garboviceanu kormánybiztos vezetésével értekezletet tartottak. Megállapítást nyert, hogy ezen a vidéken a szövetkezeti mozgalom még kezdetleges állapotban van, a működő szövetkezetek nagyrésze még kisebbségi és jelenleg főképpen erdőkitermelési, valamint hitelszövetkezetekre lenne szükség. Elhatározták, hogy fogyasztási szövetkezetet létesítenek azzal a céllal, hogy versenyezzenek a kisebbségi, hasonló szövetkezetekkel a háziipari és a mezőgazdasági termékek értékesítése terén.

Február

2

MAGYAR BÁL

A TEMESVÁRI KULTURPALOTA NAGYTERMÉBEN

Bonnet francia külügyminiszter nagy beszédben ismertette a külpolitikai helyzetet

Franciaország nem enged át területet Olaszországnak. — A spanyol kérdésben továbbra is a be nem avatkozás politikáját követik

Párisból jelentik: Csütörtökön este mondotta el Bonnet külügyminiszter a kamarában nagy érdeklődéssel várt külpolitikai expozéját, amely kiterjeszkedett az összes aktuális problémákra. A miniszter azzal kezdte beszámolóját, hogy a francia kormány tavaly a legnagyobb körültekintéssel vezette az ügyeket, mert

a nemzetközi helyzet a világháború befejezése óta soha ilyen bonyolult és komoly nem volt.

Bonnet megcáfolja egyes interpellálóknak azon állítását, hogy a zavarok és nehézségek a müncheni egyezmény óta keletkeztek. A münchenben történt meg egyezmény megemlékezése után Franciaország és Európa egy borzalmas kalandról. A csehszlovákiai válság idején Franciaország bizonyosságát adta az angol-francia barátság szolidaritásának és erejének. Ez a megértés az alapköve a francia politikának, mert

a két demokrata ország át van hatva a béke vágyától.

A legutóbbi időkben lefolyt francia-angol megbeszélések során mindkét ország politikája teljes összhanggot mutatott, de a tárgyalások során megvizsgálták egy esetleges háború kérdését is. Ha ez bekövetkezne, úgy Nagybritánia minden erejét Franciaország rendelkezésére bocsátaná épp úgy, ahogyan Franciaország is teljes erejével Anglia rendelkezésére áll.

Bonnet ezután kijelentette, hogy keresi a Németországgal való viszony megjavításának lehetőségeit, amit az egész világ megértéssel fogad. Hiszem — mondotta a külügyminiszter, — hogy Németország és Franciaország között a kölcsönös bizalom alapuló együttműködés lehetséges.

Ha háború törne ki, az mindkét fél szempontjából szerencsés lenné.

A legutolsó francia-német nyilatkozatot minden nehézség nélkül írták alá a múltév decemberében és Franciaország jogaitól semmit sem áldozott fel. A kormány joggal hiheti tehát, hogy ez volt az első lépés az együttműködés felé.

A francia-olasz viszonyról Bonnet a következőket mondta:

— Az 1935. évi olasz-francia egyezmény felmondása következésképpen a francia kormány közölte az olasz kormánnyal, hogy nem fogadja el azt az olasz megállapítást, hogy a szerződést nem léptették életbe. Franciaország nem hajlandó a francia vértől és munkáival felépített birodalom függése lencséből és területéből bármit is feláldozni. Daladier diadalmos afrikai körúta a közvélemény megnyilvánulását is jelentette. Ebben a tekintetben Franciaország semmiféle döntőbírói eljárásnak nem veti alá magát. A brit kormány is bejelentette, hogy osztozik ebben a véleményben. Franciaország Belgi-

ummal, Hollandiával, a Balti államokkal, a közép-európai országokkal és Szovjetországgal fennálló összeköttetéseit kimélyíteni kívánja.

Romániával pedig igyekszik a legjobb viszonyt megőrizni.

Ez a nyilatkozat remélhetőleg eloszlatja azt a legendát, hogy Franciaország lemondott a Szovjetországgal és Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségeinek teljesítéséről. Ezek a szerződések továbbra is fennállnak.

Bonnet ezután Roosevelt elnöknek mondott köszönetet a béke fenntartására irányuló erőfeszítéseiért. A menekültek kérdésében kijelentette, hogy Franciaország sokkal többet tett azok megsegítésére, mint bármilyen más állam. Dícsérettel emlékezett meg Csang-Kai-Sekről, aki Kína függetlenségét meg fogja őrizni. Franciaország el van határozva arra, hogy a távolkeleti jogait megvédelmezi. A spanyol kérdésben a kormány továbbra is hű marad a be nem avatkozási politikához és nem engedi meg, hogy bármely külföldi állam veszélyeztesse a spa-

nyol terület integritását. Halifax rövidesen újabb demarstot fog intézni a külföldi önkéntesek visszahívása kérdésében. Az angol kormány is kifejezte abbeli akaratát, hogy

nem engedi meg Spanyolország területének megcsönkítését

és a spanyol függetlenség tekintetében szolidaris az angol és a francia kormány. A Földközi tengeri utak szabadságának biztosítása egyformán érdekli Franciaországot és Angliát. Nem fogják tehát eltérni, hogy idegen hatalmak Spanyolországból és a Baleari szigetektől veszélyeztessék az Északafrikával való összeköttetést.

Bonnet külügyminiszter beszámolója után Leon Blum emelkedett szólásra és a napirend megváltoztatását kérte oly módon, hogy a kamara követelje a be nem avatkozási egyezmény teljes végrehajtását az összes aláíró hatalmak által. A radikális szociálisták nevében Guerne kérte, hogy a kamara vegye tudomásul a kormány nyilatkozatát és fejezze ki bizalmát azért az éberségért, amellyel a francia birodalom biztonságáért felelősök.

A radikális szociálisták parlamenti csoportjának ülésén Daladier kijelentette, hogy az angol kormánnyal történt megbeszélésének következménye az, hogy

angol és francia hadihajók tartózkodnak a Földközi tengeren és a marokkói partok, valamint a Baleari szigetek közelében.

Elmondotta, hogy amennyiben a kamarában a tekintetben kérdést intéznek hozzá, részletesen fog válaszolni.

Átrendőrök amerikai izüzsaroló manővere Bucurestiben

Elraboltak egy embert a lakásáról. — Elfoglák a vakmerő emberrablókat

Bucurestiből jelentik: Detektívregénybe illő módon megkísérelt zsaroló ismanőver áldozata volt Bucurestiben Ritman Ábrahám Vánatori uca 1 sz. alatt lakó magántisztviselő. A hivatalnokot valóságilag elhurcolták hazulról, hogy megszarolják, a rendőrségnek azonban izgalmas körülmények között sikerült a tetteseket kézrekeríteni.

Néhány nappal ezelőtt a déli órákban jól öltözött férfi nyitott be Ritman Ábrahám lakásába és az illető ezekkel a szavakkal fordult az ágyban beteg fekvő magántisztviselőhöz:

— Rendőrtiszt vagyok és a belügyminisztérium teljesíték szolgálatot. Önt letartóztatom. Kérem kövessen.

A magát rendőrtisztnek nevező egyén jobbkezeben revolvert tartott. Amikor a magántisztviselő tiltakozni próbált és a letartóztatási parancs felmutatását követelte, az ismeretlen felemelte revolverét:

— *Ha nem engedelmességek, azonnal lövök...* Ritman Ábrahám végül is kénytelen volt felkelni, felöltözött és a „rendőrtiszt” társaságában elhagyta lakását. Az épület előtt bérgepkocsit vártak. Mindketten beszáltak.

— A rendőrprefekturára megyünk! — adta ki az utasítást a sofőrnek az ismeretlen.

Amikor a kocsi már a Lipsceani utcában volt, a „Komiszár úr” megmondta magát.

— Ne a rendőrprefekturára hajtsön — mondotta, — hanem a csendőrpáncsnokságra, mert most jutott eszembe, hogy Bratescu rendőrtiszt, aki majd a kihallgatást lefolytatja, jelenleg ott tartózkodik...

A gépkocsi irányt változtatott és útközben az ismeretlen azt ajánlotta a „letartóztatottnak”, hogy próbáljon „kiegyezni” Bratescu rendőrtiszttel, mert ellenkező esetben rövid időn belül a Vácárestii fogház lakója lesz. A kétségbeesett ember nem szólt semmit, a mellette ülő férfi azonban azt úgy látta, hallgatóságos beleegyezésnek vette, mert ismét odaszólt a kocsi vezetőjének:

— Bratescu komiszár úr az Aviator Constantinescu uca 26. szám alatt lakik, oda megyünk.

Néhány perc múlva már ott is voltak, Bratescu azonban nem tartózkodott odahaza. Rövid idő múlva megérkezett az üdvözlés helyett ráiravalt a magántisztviselőre:

— *Ha nem fizetsz le 2000 leit, bevomulsz Vácárestibe. Nagyon jól tudod, hogy mit csinálhat!*...

Ezután két revolver került az asztalra és Ritman Ábrahám a kényszerítő körülmények hatása alatt nyilatkozatot írt alá, amelyben kötelezte magát, hogy csütörtök estig a kétezer leit kifizeti. Ritman Ábrahám „szabadlábra helyezése” után első dolga volt az ilfovi ügyészségre sietni, ahol bejelentette a történeteket. Itt úgy döntöttek, hogy a magántisztviselő a megjelölt időben és helyen átadja a kétezer leit, hogy ezáltal a zsarolókat a hatósági közegek tetten érhessek. Így is történt. A találkozás a központi postaépület előcsarnokában volt megbeszélve, ahol Ritman már várta a „belügyminiszteri rendőrtiszt.” Amikor a magántisztviselő átadta az előre megjelölt pénzt, előléptek az elrejtőzött detektívek. Ebben a pillanatban a leleplezett zsaroló revolvert rántott, a fegyvernek azonban már nem vehette hasznát. A rendőrségen elmondotta, hogy Mehliniski-nek hívják. Társát is elárulta és közölte, hogy ez az Alhambra színház előtt várja. Nyomban detektívek siettek a megadott címre, ahol valóban fel-alá sétált a másik „komiszár”. Ez körülbőlű hűsz lépésnyi távolságról észrevette a közeledő detektíveket, mire futásnak eredt. Vad hajszá kezdődött, amelyben számos járókelő is résztvett. Néhány perccel belül azonban a rendőrség emberei beérték. A menekülő látva, hogy nincs kiút, revolverrel öngyilkosságot kísérelt meg, a golyó azonban csak kabátja prémgallérját fúrta keresztül. Miután őt is felkísérték a rendőrségre, megállapították, hogy a neve Palangescu Petru. Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek.

SCALA

folytatja sláger-filmjeit!

Bemutatja a legjobb, legszenzációsabb

Deanna Durbin

filmét:

**S z i v e k
csalogánya**

mely filmmel minden eddigi filmjét felülmúlja, partnere:

Herbert Marschal

Ady Endre emléke

Húsz évvel ezelőtt történt, hogy a költő jövőt kutató szeme megtört, elfénytelenedett, mint az é telen homályos üveg. Fehér szanatóriumi ágyon talála a halál a nyugtalan embert, akit csendesen és finoman elringatott a nagy nyugalomba. 1919. januárt írt akkor a naptár, testet hasító kegyetlen hideg tél volt, forradalom vihara zúgott végig a szomorú Magyarországon és akkor is magyar marangolta a magyart. A költő megüvesedett szép fekete szemében már nem látta a testvér vér csorgását és örök fekete titok maradt előtte a magyar jövő is, amelyért egész életét át aggódott, sirt, korbácsolt, jajgatott, szenvedett. Ady Endrének hívták a költőt, aki negyvenkét évet álmodott, hogy aztán elmenjen a fekete hajón, fekete vizeken ismeretlen Holnapok felé.

Ké: évtized pergett le azóta a végtelenben és ez a hosszú idő elég volt ahhoz, hogy a költő megnevedjék, szép legenda hősévé váljék. Ma már küzdelmes élete úgy jön elénk, mint valami nagyon halk, de nagyon szomorú mese. Lepattogzott róla mindaz, ami rút, szürke és homályos volt, amit barátok és ellenségek, bírálók és vetélytársak ráfröcsentettek. Húsz évvel a halála után Ady Endre csupán költő, akit egy nemzet fogadott a szívébe és akinek csodálatos versei átjutva az örök maradásosság szűk rostáján, csak most megiffjadvá, színesen, virulóan, győzelmesen. Abban a keserű harcban, ami Ady Endre mellett és ellen folyt, a költő győzött. Halála után bejutott a halhatatlanságba és az utókor a magyar írás legnagyobbjainak galériájába emelte. Iskolákban tanítják, egyetemi tanszékeken magyarázzák, irodalmi estéken újra, meg újra előveszik, olvassák, szavalják, megértik, verseit megzenésítik, művei friss kiadásokat érnek meg. Ady Endre él és élni fog.

Valami titokzatos és érthetetlen csoda történt itt. Adyt nem akarta megérteni kora. A hivatalos irodalom kénszeredetten elismerte, hogy egyik-másik költeménye elfogadható, akadémiák öreg bácsik stílus alanságot találtak szenvedélyes soráiban, „haszafiak” magyartá annak neveztek, moralisták magánéletét tergették ki és tragikus szerelmeire csapnak le kiméletlenül, dogmák száraz tudósai vallástalannak bélyegezék tiszta hitét. Ady Endre, aki az egész világot szeretne volna magához ölelni és mégis egyedül, fátalanul állott az orkánban, nem tudott és nem is akart védekezni. Zakaoló fejfel, elkinzött szívvel csak írt, nappalok ordításában és éjszakák feledtető csendjében, szépséges verseikkel válaszolt a gyűlöletre, rágalomra, korbácsütésre. Nem tudta a tömegek rokonszenvét maga felé kormányozni, a csiszolt szó és az eget kereső gondolat elhalkult a „szürkekék” acsarkodásában. Reménytelen és kilátástalan volt a harc, amely a költő és ellenségei között folyt hosszú évekig és amelyek végére a halál tett fekete pontot. A halál után jött a csoda, amely szemünk előtt történt: de amelyet megérteni sohasem fogunk. A rosszindulat és rosszakarat lassan, de feltartózatlanul elnémult. Nem valami késői kegyeletérzés némitolta el a gonosz szájakat és nem a „Halottól jót, vagy semmit” megobcsátó nagylelkűség let, urrá, hanem maguk a versek emeltek olyan magas talapzatot a költő alá, ahová semmilyen pandurhad száias üvöltése már nem ér fel.

Az emberek olvasni kezdték Adyt és nem láttak

Százhetven kiló robbanó anyagot és 1500 petárdát találtak az öngyilkos terrorista főhadnagy lakásán

Rendőrök revolveres tűzharc során agyonlőtték egy legionista tanárt

Bucurestiből jelentik: A katonai kórházban felboncolták az öngyilkos Dumitrescu Nicolae főhadnagy holttestét. A rendőrprefektúra tovább folytatja a terrorista szervezet leleplezését és ennek során sok részlet derült ki. A C.p. Oarca-uccai robbanás után a ház romjai között

1500 megtöltött petárdát találtak

és ezen kívül igen sok olyan anyagot, amely robbanásra volt alkalmas. Dumitrescu főhadnagynak sikerült körülbelül 170 kiló kémiai anyagot eltalálnia a terrorista szervezetből, ahol dolgozott. Ezt az anyagot egész kis részletekben vitte el és tisztázásáért utján küldte a titkos műhelybe.

A bekövetkezett robbanás után a főhadnagy nem jelentkezett többé lakásán.

Azt is megállapították, hogy a lángszórókkal először mult év júniusában kísérletezett és azóta dolgozott a készletek tökéletesítésén. A vizsgálat tovább

többé a verssorokban semmi mást, csak magát a költőt. Nem érdekelte őket többé sem Léda, sem Csinszka, különválasztották az embert a költőtől, szerelmeit tehetségtől. Közömbösen vonagatták vállukat, amikor Diósi Ödönről és a párisi éjszakákról hallottak, unottan tették le az Ady-életrajzokat, a kortársak memoárját. Mindez nem fontos, itt csak Ady Endre csodálatosan nagy költészetére a fontos. Ami ehhez a költészelehez tapad, akár jó, akár rossz, akár tisztá, akár szennyes, lehull róla, mert ez az írásművészet önmagáért és önmagában élő valami. Mint ahogy Petőfi Sándor szilaj életéből sem Szendrey Juliához való szerelme maradt fenn, hanem az, amit ez a szerelem kiváltott belőle, ugyanúgy Ady Endre lírája is a Muza megszemélyesítője nélkül ment a halhatatlanságba. A jövő században arról a bizonyos nagyváradi asszonyról, akibe a költő végzetesen és fáisan beleszédült, csak külön irodalomkutatók fognak beszélni, lehet, hogy a könyvtárakból régen kiirasták már az Ady-életrajzokat, de a Léda-ciklus versei akkor is élni fognak, mert ami valóban érték, az megmarad.

A két évtizedes forduló meghozta Ady Endre teljes győzelmét. Ki beszél ma már Léda asszonyról, Boncza Bertuskáról, Diósi Ödönről meg a többiekéről,

akik a költő életében körülötte keringtek és akik ma már szintén csendes ha'ottak, miként halott özvegy Ady Lőrincné is, akinek szíve annyit vérzett szerelme fiáért. De ha nem is költőz ek volna az örök álom országába tovább szóni a földi legendát, akkor is régen a feledésbe hulltak volna. És merészkedik ma valaki előállni a nevelésügyi váddal, hogy a legszébb szavu költő irásából hiányzik a stílusiem? Vagy ki lenne annyira vakmerő, hogy kétségbevonná Ady magyar fáját, annyira féltő magyarságrát? És ki merne kiállni hirdetni, hogy a költő mély áhitata vallástalanságo; tekar? Még csak választ, vagy ellenérvet sem kapna, mert kacajba, gunyba fulladna minden alantas mesterkedés. Nyomban eléje tárnák a „Vér és arany”, „Góg és magóg”, „Eről az Oceanix”, „A város leánya”, „Sírni, sírni!”, „Egy ócska konflisban”, „Operenciás tenger”, „En szégyen magam” csillogó, muzsikáló, erőtlő duzzadó sorait, amelyek még csak gyenge árvékvot sem tűnnek. Azok a versek, amiket Ady Endre az üldözés és megmenértés idején nappalok ordításában és éjszakák feledtető csendjében írt válaszul a támadásokra, meghozták neki a döntő, az örök időkre szóló győzelmet. Ma már olyan tiszán, nemesen és megszépülve áll e'örtünk, mintha nem is anya szülte volna, hanem meteor hullatta volna a földre, hogy maga is száguldó meteorként megfusa rövid pályáját, aztán eltűnjék a végtelenben, nem hagyva maga után mást, mint fényt.

Harc egy huszmillió frankos örökségért

Párisból írják: A párisi törvényszék rendkívül bonyolult örökösödési ügy tárgyalását kezdte meg. Az örökségi ügy, amely egy Párisban elhunyt duszgadzog argentin nagybirtokos, Ricardo Garcia vagyonra körül bonyolódik, nemcsak a francia, hanem az argentinai hatóságokat is foglalkoztatja és néhány hónappal ezelőtti bünyüi vonatkozásai nagy szenzációt keltenek: az argentinai hatóságok letartóztattak három előkelő francia személyiséget, akiket azzal vádoltak meg, hogy végrendeletet hamisítottak.

KÉT VÉGRENDELET

Az ügy érdekességét növeli az is, hogy ugyanazt a végrendeletet, amely miatt az állítólagos igényjogosultakat Buenos Airesben letartóztatták, a párisi igazságügyi szakértők eredetinek és valódinak fogadták el.

A nagy harc nyolc éve folyik Ricardo Garcia husz millió frankos örökségéért.

Ricardo Garcia élete utolsó éveit Párisban töltötte és 1931 január 22-én kelt első végrendeletében házvezetőnőjét és annak nővérét tette meg általános örököséül.

A második végrendelet 1931 január 30-án kelt és a huszmillió frankos vagyonat Yves de Beaurepaire marquisra és ennek nővérére, Marie Thérèse de Guineville-re hagyta, aki unokahuga volt az örökös argentinai milliommis régebben elhunyt feleségének. Ricardo Garcia felesége Alvearnak, az argentin köztársaság egykori elnökének volt közeli hozzátartozója. Második végrendeletében

Ricardo Garcia életfóraderéket biztosított szakácsnője, Irene Dauge számára is.

Az Aubert-Arnaud-nővérek, akik az első végrendelet szerint örököltek volna az óriási vagyont, arra az állásponton helyezkedtek, hogy a második végrendelet hamis és azt a két előkelő francia hölgy a volt szakácsnő, Irene Dauge segítségével hamisította.

Az örökségi per az argentinai törvényszék előtt indult meg, miután a vagyon legnagyobb része Argentinában van. Yves de Beaurepaire marquise férjével és nővérével Argentinába utazott, ahol azonban kínos meglepetés fogadta őket. A mult év augusztusában a buenosairesi törvényszék vizsgálóbírája

elrendelte a marquise és nővérének, valamint az örökös milliómos jogtanácsosának, Damaso Salvatierra ügyvédnek a letartóztatását.

A FÉRJ MEGMENEKÜLÉSE

A marquise férje, Yves de Beaurepaire marquis kalandos módon került el letartóztatását. Ot azzal vádolták meg, hogy megvesztegette a Buenos Aires-i fellebbviteli törvényszék elnökét, Tobal bíró, aki még a vizsgálóbíró letartóztatási végzése előtt érvényesnek nyilvánította Ricardo Garcia második végrendeletét, amely szerint Beaurepaire marquis felesége az örökös, Beaurepaire marquis megszökött Buenos Ayresből, néhány héten át egy barátjánál rejtőzött, majd gyalog átkelt a Cordillerákon és sikerült eljutni Peruba, ahonnan repülőgépen Északamerikába, onnan pedig Párisba utazott.

Felesége és sógora, valamint az az argentinai ügyvéd, azonban még mindig letartóztatásban vannak Buenos Airesben és az előkelő arisztokrata-család legutóbb Bonnet francia külügyminisztert kérte, hogy utasítsa az argentinai francia követet

diplomáciai közbelépésre

a francia foglyok szabadlábrahelyezése érdekében.

Az Argentinában folyó bünyüi eljárástól függetlenül a Beaurepaire család pert indított a párisi törvényszék előtt is a második végrendelet érvényesítésé és az első végrendelet érvénytelenítése érdekében.

A szajnakერიული törvényszék két grafológusa arra az állásponton helyezkedtek, hogy a második végrendelet a hiteles, míg az Aubert-Arnaud nővérek azt igyekeznek bizonyítani, hogy az első végrendelet a hiteles, a második végrendeletet akkor készítették, amikor Ricardo Garcia már agonizált és beszámíthatatlan állapotban volt. Ennek alapján kétségbevonják az aláírás hitelességét.

A párisi per ítélete még nem dönti el végleg az örökség sorsát, mert

a vagyon Argentinában van,

vizsont kétségtelen, hogy a párisi ítélet igen nagy jelentőségű az Argentinában folyó bünyüi eljárás és örökségi per kimenele szempontjából is.

Olvadás

Az olvadásról többször olvastam és mindig egyik leírásnak a lényege körülbelül az volt, hogy . . . „lassan-lassan eltűnedeznek Téliapó hóköpenyének maradványai, a szürke, lomha felhőket apró vattacsomók kergetik. A folyó felől jövő enyhe szél tavaszi levegőt hoz felénk, az emberek mosolyogva és kissé melegebben néznek egymásra. Szinte látni az ágakon a fel pattanó rügyeket és hallani a friss asszonyhangokat . . . hóvirágot tessék . . .”

Itt a nagyvárosban az olvadásnak és tavaszjelzőnek oly drasztikus formájával találkoztam, hogy elől nem lehet csak úgy napirendre térni. Tegnap még, mint vastag üvegburra páncélozta körül a házakat, kerítéseket, utakat a jég, az ember fejére ráfagyott a kalap és a kapaszkodó, tapogató kezek odafagytak ahhoz, amihez éppen kapaszkodtak. Terjedelmes idősebbek szívbemarkoló sikolyokkal ültek hirtelen nagyot azon részükre, melyet egyébként legszívesebben puha székbe szoktak sülyesztetni, zörgőcsontu félénkek ötkilós staniclikből úgy hintették maguk előtt a fűrészpört, mint nagy urak előtt a rózsalevelet és a kergesebb talpu újoncok úgy siklottak az utakon, mint közepes mérvű szalonokban a drasztikus viccek: karcson, szemtelenül és kacagtatón.

És ma?

Olvadunk. Tavaszi levegőt ugyan nem hoz a parti szél, melegebben még a kutyák se néznek egymásra, a fák csupaszon állanak, mint kirakatban a próbabábuk, mikről egy percre bevették a ruhát és a város minden porcikája nedves, mint egy kéthónapos csecsemő.

A homaradványok, mint földrejetett nokedlik fekszenek az utakon, nedvesen, sárosan, utálatosan. Rügyfakadásról szó sincs, a fák ágain esetleg nátha bacillusok milliói gyűlésznek.

A folyó oldaláról, vagy huszméteres darabon leesték a korlátot és a partot, le egészen a vizig pléhborították be. A kerítés hiány ugyan hátrányos a késői órákban lézengő tulosok alkoholt tartalmazó urak részére, de egyébként igen alkalmas hősüszató. A város minden részéről hordják a havat és odahalmozzák a eszuszató szélére. Hóoooo—rukk és meg a lavina fürödni. A pléhmezőt bizonyos távolságonként lépcsősor szakítja meg, mely eredetileg azért készült, hogy a fennakadó lavínákat azon lépegetve lehessen továbbtaszigálni, de az első súlyosabb hódag alatt megsemmisült.

A folyóbasüllyesztett jég és hódarabok között a szétmálott lépcsősor, mint fagyott sámi csuszka, tetején az eget nem éppen dicséret munkáshaddal, kik igyekeznek szétlapátolni a hóhegyet, mely útját állja a vízfolyásnak. Dolgozó lapátjukkal saját maguk alatt vágják a fát, vagyis a havat, de remélhetőleg ennek dacára sikerülni fog az ügyet „szárazon” megüzni.

A locs-pocs leirhatatlan. A száguldó autók nyomán nyakig fröccsenő sarat, mint augusztusi izzadságot törlik magukról állandóan a járókelők és az antiparlamentáris szavak tömegéből új szótárt lehetne kiadni (csak felnőttek részére.)

A házak oldalán levő levezető csatornák hihetetlenül illetlenül viselkednek.

A külvárosi utcákon a hóbahajigált konyhamaradékok, melyek tegnap még elmúlhatatlanságra ítélve dermedtek hósírjukban, várva a tavasz érkezését, ma bő lére eresztve esorognak a csatornaenyészet felé.

Az enyhe idő következtében a tetőkre fagyott hótömegek megindultak s hull a sok jégdarab az égből, mint annak idején Mózes manája. Az utakon zuhognak a tömbök, dolgoznak a hirtelen munkához jutott munkanélküliek. Dübörgő kocsi, autók kergetik egymást és a repedő jégdarabok barátságosan hullanak a balkónokról, tetőkről a járókelők nyakába.

A fűzők is megjelentek égbenyúló létráikkal. Lázasan kotorgatják össze a tetőkről a kővéfagyott télmaradékokat, miközben a lepotyogó „szilánkok” a mentőknél eddig ismeretlen forgalmat idéztek elő.

A járdákról vakargatják a szósz, csapják ki az útra, jön az autóbusz és visszacsapja . . . és így ping-pongoznak egymással a városiak, a közeledő tavasz reményében.

Bucuresti, január hó.

T. Horváth Ilona.

FEJFAJÁSNÁL, GRIPPÁNÁL, NEURALGINNÁL

JAWOL

Huszezer halottja és negyvenezer sebesültje van chilei földrengésnek

SANTIAGO DE CHILEBŐL jelentik: A legutolsó jelentések szerint a földrengésnek 20 ezer halottja és 40 ezer sebesültje áldozata van. A menési munkálatokat nagyban akadályozza az a körülmény, hogy a közlekedési utak, a telefon- és távíróvezetékek a földrengéssújtotta vidéken megrongálódtak. A kormány repülőgépekkel küld élelmiszert és gyógyszert.

Magyarország a német és olasz kapcsolatok kimélyítése mellett akar élni minden állammal

Csáky magyar külügyminiszter nagyobb beszédben vázolta a külpolitika útját. — A romániai kisebbség sorsa a román-magyar viszony alakulásának kulcsa

Budapestről jelentik: A magyar külpolitikai életnek egyik jelentős eseménye gróf Csáky István külügyminiszter nagy külpolitikai exorzéja, amely felölelte az összes időszerű kérdéseket. Csáky külügyminisztersége óta először szólt meg és így érthető, hogy érdeklődéssel várták beszédét. Először Berlinben folytatott tárgyalásaira kért ki. A két kormány között minden ellentét semmiféle kérdésben. Külföldön általában az a nézet uralkodik, hogy a tengelypolitika által teremtett európai túlsúly a következő 25 évre biztosítva van. A német kormány külpolitikájának célja Kelet-Európában és a Balkánon az, hogy minden állammal lehetőleg a legjobb viszonyt tartsa fenn, miután a nyugati hatalmak Európa eme része iránt elvesztették érdeklődésüket és hallgatólagosan átengedték az irányítást itt a tengelyhatalmaknak. A német külpolitika további célja az, hogy Európában semmiféle változás ne történjék Németország beleegyezése, vagy akarata ellenére. Azt a feltevést Olaszország is osztja, hogy Budapest és Berlin között minél szorosabb legyen az összeköttetés. Szóba kerültek a berlini tanácskozásokon bizonyos nem kívánatos törekvések, amelyek a magyarországi németiség körében észlelhetők és megzavarhatják a magyar és német lakosság évszázadok óta fennálló egyetértését. Mértékadó német körökben azt kérték, hogy konkrét eseteket hozzanak tudomására, mert megakadályoznak minden olyan törvénytelen akciót, amely német földről irányul Magyarország ellen.

Németország semmiféle tekintetben nem kíván beavatkozni Magyarország belpolitikájába és tiszteletben akarja tartani az ország függetlenségét.

Ezután az Olaszországgal való kapcsolatokra tért ki. Ciano gróf decemberi látogatása a két állam közötti és hagyományos barátságának jegyében folyt le. Összinte örömet fejezi ki, hogy az olasz külügyminiszter belgrádi látogatása minden tekintetben a legharmonikusabban folyt le. A belgrádi megbeszélések újabb szerencsés állomást fognak jelenteni a magyar-jugoszláv kapcsolatok történetében. Jugoszláviával türe-

lemmel, körültekintéssel és kölcsönös bizalommal örvendetesen tovább fejlesztette Magyarország kapcsolatát.

A Lengyelországgal való kapcsolatok régi tradíciókon és kölcsönös rokonszenvben alakulnak. Az utóbbi időben egyik külföldi állam igyekezett ezeket a kapcsolatokat megzavarni. Németország is súlyt helyez a magyar-lengyel jóviszony fenntartására.

A magyar kormány érdeklődéssel figyeli a romániai magyar kisebbség sorsát, amely vég-eredményben a román-magyar viszony alakulásának kulcsát jelenti. Remélhető, hogy a román sajtónak az új külügyminiszter hivatalba lépése óta egyre gyengülő magyar-ellenes megnyilvánulásai végleg megszűnnek és olyan légkör keletkezik, amelyben megfelelő megértéssel lehet majd tárgyalni a romániai magyar kisebbség már annyiszor és annyi fórum előtt elismert és garantált jogairól.

Magyarország és Csehszlovákia viszonya a legutóbbi határinidensek során kiéleződött, de remélhető, hogy a munkácsi incidens utolsó volt az ilyen természetű határvillongások között. A munkácsi határinidensek ügye lezárult. Csehszlovákia sajnálkozását fejezte ki és ígéretet tett, hogy a bűnösnek talált személyeket megbünteti és hajlandóan mutatkozott a kárt megtéríteni. A magyar kormány ezt tudomásul vette és ismét elküldte megbízottját a bécsi döntés alapján alakult bizottságba, a magyar követ pedig elfoglalta állomáshelyét Prágában.

A magyar képviselőház külügyi bizottságában Bethlen István gróf beszédet mondott és kifejezésre juttatta azt a véleményét, hogy a magyar külpolitika egyik alapvető szempontja a magyar-német viszony további javulása. Középeurópa újjáépítése ügyében sajnálatlalt állapítja meg, hogy az első lépések ezen a téren nem váltották be az ahhoz támasztott reményeket. Ezután azt a kérdést intézte a külügyminiszterhez, hogy Magyarországnak a kommunista egyezményhez való csatlakozásából kifolyólag terhelik-e az országot katonai kötelezettségek. Csáky István gróf a leghatározottabban kijelentette, hogy

a kommunista ellenes egyezmény Magyarországra nézve semmiféle katonai kötelezettség vállalásával nem jár.

Többek felszólalása után Eckhardt Tibor szintén örömmel vette tudomásul, hogy Németországban a magyar ügy megítélése tekintetében bekövetkezett a légkör megjavulása. Örömeinek adott kifejezést, hogy Olaszország és Jugoszlávia kapcsolatai megerősödtek és az olasz-magyar-jugoszláv viszony tekintetében további örvendetes javulás várható.

Csütörtök este nagy vacsora volt, amelyet a magyar népi írók és a parasztság képviselői rendeztek. A vacsorán bejelentették, hogy új, pártokon felüli parasztmozgalmat alapítanak.

AZ IMPOTENCIA

legyőzhető

RETON

TABLETAKKAL

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magasoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 130, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Híradásoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Magyarországra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Rák kérdés, amely bátran nevezhető európai kérdésnek is

Két rák gondtalanul és vidáman ficámkol a patakban. Egyszerre csak jön egy halász, kifogja és a partra dobja őket.

— Borzasztó — jajognak — hiszen elvették éltető elemünket, a vizet.

Jött a halász és bedobta őket egy kanna vízbe.

— Nincs semmi baj — ujjongtak fel a rákok — hiszen vízben vagyunk.

A halász elvitte őket a halkereskedőhöz, aki kivette őket a vízből és odatette őket a pultra.

— Borzasztó — kezdtek megint jajogni — megint elvették éltető elemünket, a vizet.

Ekkor jött egy nagyszájos asszony, megvette, hazavitte és vízbe dobta őket.

— Nincs semmi baj — ujjongtak fel a rákok, — hiszen ismét vízben vagyunk.

Egy óra múlva kivette őket a szakácsnő a vízből és odadobta őket a konyhaszabtra.

— Borzasztó — jajongtak a rákok — hiszen megint elvették éltető elemünket, a vizet.

A szakácsnő néhány perc múlva bedobta őket egy fazékba.

— Nincs semmi baj — ujjongtak fel megint a rákok, — hiszen vízben vagyunk.

A víz lassan melegedni kezdett és a rákok kezdték egyre rosszabbul érezni magukat. Már ki-bírhatalan lett a helyzet, amikor megszólalt a telefon és a vendég, akinek a kedvéért ráklevest akartak főzni, bejelentette, hogy ma nem jöhet ebédre, majd csak holnap jön.

A szakácsnő erre gyorsan levette a sportherdről a fazekat és a rákokat bedobta egy vajdiling hideg vízbe.

— Nincs semmi baj — ujjongtak fel megint a rákok — hiszen kellemes hideg vízben vagyunk.

E pillanatban így áll a rák-kérdés.

Farsangi naptár

Január 28. Az Iparösszhang Dalárda álarcsbálja a sörgyár helyiségeiben.

Január 28. Az Electrica sportegylet bálja a Kulturpalota termeiben.

Január 29. Táncoz teadélután a Gyárvárosi Női Misszió rendezésében az Ifjúsági Egylet Tigrului ucca 7 szám alatti helyiségében.

Február 1. A bírósági tisztviselők táncestélye a Tiszti Kaszinóban.

Február 2. A temesvári Magyar Nőegylet bálja a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 4. A temesvári Román Nőegylet bálja a Tiszti Kaszinó termeiben.

Február 4. A CAMT táncestélye a sörgyár nagytermében.

Február 4. A Gyárvárosi Zene és Dalegylet farsangi táncestélye a római katolikus ifjúsági egyesület helyiségeiben.

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes álarcsbálja Bontila ucca 7 szám alatt.

Február 12. Az élelmiszeri iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 23. Műegyetemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

Január 28

Szombat

Margit, Károly, Julián, Efrém

1596. január 28-án halt meg Drake Francis angol tengerész. Bejárta az egész világot és sokat és eredményesen harcolt a spanyolok ellen. Az európai emberiség jövőjének nevezhető, mert Drake hozta először Európába a burgonyát. A burgonya elterjedése óta nem fordultak elő többé Európában olyan nagyarányú éhínségek, aminek előzetesen gyakoriak voltak és az emberek ezreit vitték a sirba.

1876. január 28-án halt meg Deák Ferenc magyar államférfi. Nagy érdeme volt, hogy Magyarországot kibékítette uralkodójával és 1867-ben megcsinálta az ugynevezett kiegyezést. A magyarok Deák Ferencet a haza bölcsének nevezték.

1844. január 28-án született Benczur Gyula magyar festőművész. Számos történelmi festményt alkotott. Ezek közül legnevezetesebb Vaik — a későbbi Szent István — megkeresztelése. Ismert képe Rákóczi Ferenc elfogatása is.

— IDŐJÁRÁS. Borult idő, sok helyen eső és a hőmérséklet csillapodás várható.

— **Benes Amerikába utazott.** Csikágóból jelentik: Benes volt cseh köztársasági elnök február 2-án hajóra ült Southamptonban, hogy Amerikába utazzék. Február 20-án kezdi meg előadásait a csikágói egyetemen.

— **NYOLC MILLIÓ FONT KÖLCSÖNT KAP CSEHSZLOVÁKIA ANGLIÁTÓL.** Londonból jelentik: A Reuter ügynökség értesítése szerint a következő megállapodást létesítették a Csehszlovákiának nyújtandó újabb kölcsön ügyében: Csehszlovákia az angol kormánytól ajándékképpen kapott 4 millió font sterlingen kívül az angol és a francia kormány által közösen szavaltól 8 millió font sterling kölcsönt kap. A kölcsönt majdnem teljes összegében a menekültek segélyezésére fordítják. Hozzájárulásként a francia kormány megváltoította Csehszlovákia francia kölcsönének körülbelül 4 millió fontnyi régi kímlelvőségét.

Szobahőmérők Ablakhőmérők

lázmérők világító higany- és borszeszcövegl már 40.— lelték kaphatók

KECSKEMET: Temesvár 1.

Bul. Duca 2.

— **FRANCIA IRÓ MELTATÓ CIKKE CAROL KIRALYRÓL ÉS CALINESCU BELÜGYMINISZTERRŐL.** Párisból jelentik: Georges Duhanel, az ismert író és a francia akadémia tagja, cikket írt a Paris Soirban és ebben megállapítja, hogy a román nemzetet bátor emberek vezetik, akiknek csak egy gondolatuk van, a haza megmentése és akik hiedelmekkel teszik meg a szükséges intézkedéseket. Bucurestii tartózkodása alatt alkalmá volt megismereni a román nép francia barátságát és olyan férfiakat, akik iránt csodálat tölti el. II. Carol király után Calinescu az, aki a nehéz órákban a legjelentősebb szolgálja hazájának. Határozott, erőles és állhatatos férfi. Aki ismeri a román belpolitika nehézségeit, csak tisztelettel tekinthet Calinescúra.

— **A Gloria közgyűlése.** A Gloria dalgyesület február 12-én, délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést a református házban lévő egyesületi helyiségben.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik özvegy Cserny Antalné temetésén résztvettek, koporsójára koszorút helyeztek és a gyászoló hozzátartozók fájdalmát enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet a Cserny-család.

A nyugdíjak kifizetése hétfőn kezdődik

A temesvári pénzügyigazgatóságra megérkezett tizenkét millió és négyezer lemek a kiutalása a januári nyugdíjak kifizetésére. A három temesvári adóhivatal hétfőn kezdi meg a nyugdíjak kifizetését, amennyiben addig a Nemzeti Bank temesvári fiókjához szin én megjön a kifizetésre szükséges összeg. A hármas számú adóhivatal már tegnap megállapította a januári nyugdíjak kifizetésének sorrendjét, amely a következő: Hétfőn, január 30-án, délelőtt 8—1 óra között az összes katonai és vasúti nyugdíjasokat fizetik ki, ugyanazon nap, délután 2—7 óra között a polgári nyugdíjasok közül az A—M betűsök jelenkeznek, míg kedden, délelőtt 8—1 óra között az N—Z betűs polgári nyugdíjasok vehetik fel a januári illetményüket. A másik két adóhivatal ma állapítja meg a kifizetés sorrendjét. Az özvegyek a nyugdíjkifizetés alkalmával nyilatkozatot kötelesek aláírni, amely szerint nem kötétek új házasságot és hogy kiskorú leányveremkük nem létezik házasságra.

— **Pacha megyéspüspök visszaérkezett a fővárosból.** Pacha Agoston megyéspüspök, mint közöltük, Waltner József dr. kanonok püspöki irodaigazgató kíséretében két napig a fővárosban tartózkodott és résztvett a szokásos évi püspöki konferencián. Ez a konferencia az apostoli nunciatura palotájában folyt le és azon Cassulo Andrea nunciusz elnökökt. A római katolikus és görög katolikus püspökök valamenynyien jelen voltak a tanácskozáson, amelyen fontosabb egyházi ügyeket beszéltek meg. A megyéspüspök csütörtökön este érkezett vissza Temesvárra.

— **Küldöttségek a helytartónál.** Marta Alexandru dr. királyi helytartó tegnap délben több küldöttséget fogadott. Varjas község gazdáai Stocker Mihály ügyvéd vezetésével engedélyt kértek gazdasági továbbképző tanfolyam rendezésére. Ujarad és Bázos községek küldöttségei a kényszerbérletekkel kapcsolatos panaszait adták elő. Gyertyámos község küldöttsége Timariu Liviu tanítónak a községből való elhelyezését kérte. Nagyszám német lakossága az elemi iskola német tagozatához német tanító kinevezését kérte. Nagyalu község küldöttsége a község által fizetett adóból iskolacélokra járó 40 százaléknak igazságos elosztását és az iskolaföldek kiutalását kérte.

— **A befizetések és kifizetések új pénzügyigazgatója.** A temesvári pénzügyigazgatóság behajtási és kifizetési osztályának vezetésével a közelmúltban Bura Simion pénzügyi főtisztviselőt bízták meg, aki éveken át a főpénztáros nehéz és felelősségteljes állását töltötte be. Bura azonban az utóbbi időben betegsábradságra ment és Tautu Vasile pénzügyi kerületi felügyelő előterjesztésére a miniszter Bura betegsábradságát meghosszabbította, a befizetések és kifizetések pénzügyigazgatójának pedig Cardas Constantint, az egyenes adók főellenőrt nevezte ki.

— **Táncdal egybekötött teadélután lesz e hó 29-én,** vasárnap délután hat órakor a Gyárvárosi Katolikus Női Misszió rendezésében, az Ifjúsági Egyesület Tigrului-ucca 7. szám alatti helyiségében. Teajegyek Jancsó fűszerüzletében kaphatók.

— **Elítélt adótitviselő.** Peruf János buziási adótitviselőt kisebb összegű közpénzek elcsikkasztása miatt vontá felelősségre a temesvári törvényszék, amely négy hónapi fogházra és 2000 lei pénzbüntetésre ítélte. Peruf János fellebbezést jelentett be.

— **Lövöldözés a tilosban légelésző birkák miatt.** Bauer János grabáci gazdálkodó észrevette, hogy egy erdélyi pásztor a község határában levő földjén legelteti a juhnyáját. A gazda figyelmeztette a pásztorát a birkák által okozott károakra, de a pásztor nem akarta tovább terelni nyáját. Ebből szóváltás támadt, majd Bauer, aki vadászaton volt, lekapta válláról fegyverét és azt a pásztor feléje rohanó kutyájára sülötte. Ekkor a pásztor támadt rá, mire ismét elsülötte a fegyverét. A sörétek a pásztor arcán és kezéin sebesítették meg. Így mondta el ezt a csendőrségen Bauer János, akit őrizetbe vettek, majd átadták az ügyésznek.

— **Korcsolyák, kályhák, takaréktűzhelyek, kályhaelőtti tálcák, konyhaberendezési tárgyak nagy választékban** Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

— **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Mezin Grigore, Ioan Cornelia, Fisch József, Puica Dragutin, Schavitz János.

— **A temesvári kőművesek temezkezői segélyegyesülete** február hó ötödikén délelőtt kilenc órakor tartja évi rendes közgyűlést az ipari szindikátus helyiségében.

— **Öngyilkosságot kísérelt meg egy aradi fia** atember Temesvárott. Reisz Sándor huszonnyolc éves aradi fiatalember a temesvári Terminus szálló előtt az uccán marolugtot ivott. A mentők kórházba szállították. Tettének okát nem ismerik.

Mozi

MŰSOR:

SZOMBAT, JANUÁR 28.

APOLLÓ: *Tiroli hangverseny* (német film).
ATLANTIC: *Május* (német film) és *A szent tigris* (angol film).
CAPITOL: *Dzsungel szerelem* (angol film).
RIVOLI: *A nyugati leánya* (német film).
SCALA: *A szívek csalogánya* (angol film).

— Gafencu a külföldi újságírók egyesületének új elnöke. Bucurestiből jelentik: A külföldi sajtó képviselői közgyűlést tartottak. Amelyen új vezetőséget választottak. A közgyűlés az egyesület tisztelbeli elnökévé Grigore Gafencu külügyminisztert, valamint tisztelbeli alelnökévé Titeanu sajtó- és propagandaügyi minisztert választotta meg.

— A fellebbevíteli bíróság is elfléte a IAR repülőgépgyár visszaéléssel vádoló mérnökeit. Bucurestiből jelentik: A hadbíróóság fellebbevíteli tanácsa több napi tárgyalás után hirdetett ítéletet Pere Carp és Lascu mérnökök ügyében. Mindkettőjüket azzal vádolták, hogy a brassói IAR repülőgépgyárnál visszaéléseket követtek el. A hadbíróóság eredetileg Petre Carnot két évre, Lascut pedig egy évre ítélte. Felfolyamodás folytán ismét tárgyalták az ügyet és ezúttal az első vádlottat másfél évre, míg a második vádlottat 10 havi elzárásra ítélték. A 12 havi vizsgálati fogságot a büntetésbe betudták.

HIRSCHL & Co.

TIMISOARA III., STRADA TREB LAUREAN 5.
TELEFON 16-74.

— LEZUHANT A PÁRIS—KÖLN KÖZÖTTI REPÜLŐGÉP. Berlinből jelentik: A Páris—Kölni francia utasforgalmi repülőgép Kölnnél hét kilométerre zuhanat. Előzőleg egy gyár kéményének ütődött. A repülőgép négy főből álló személyzetéből és két utasa meghalt.

— Eltemették Schneller Is vām volt egyetemi rektorát. Budapestről jelentik: Pénteken délután temették el Budapesten, a Farkasréti temetőben, a 92 éves korában elhunyt Schneller István volt egyetemi rektorát. A Magyar Tudományos Akadémia nevében Bartók György egyetemi tanár, a volt tanítványok nevében pedig Imre Sándor egyetemi tanár búcsúztak el Schneller István egyetemi rektorától. A szónokok kiemelték az elhunyt érdemeit, amelyeket a magyar tudományos élet terén szerzett.

(—) REFORMATUS ISTENTISZTELET ZSOMBOLYÁN. Vasárnap, január 29-én, délelőtt 10 órakor, református istentiszteletet tart Zsombolyán. Kuhn Zoltán a felsőtorontáli református misztioi kör lelkésze.

(—) Vásári iparosok figyelmébe! Jezvin községben február elsején nagyvásár lesz. A vásár állatvásárral kapcsolatos.

(—) HALALOZÁSOK. Özevgy Gulyás Lászlóné született Horpácsy Ilona hetvenöt éves korában rövid szenvedés után meghalt. Gyászolják gyermekei: Ilona, Erzsébet, László és Margit, unokái, dédunokái és rokonai. Temetését március 3-án, január 28-án, délután négy órakor megy végbe a mehalai temető halottas házából. — Meghalt ezenkívül: Mezin Grigore egy napos, Schuch Róza született Friedrich harminc éves, Balota Ioan hatvankilenc éves földmives, Hilmann Boldizsár nyolcvan éves, Megyari István tizenhat éves tanonc, Dimitriadé Eutim harmincegy éves, Korka András hetvenhárom éves fűtő, Gaiann Elisabeta született Danciu hatvanöt éves, Preisach Teréz harminckett éves.

(—) REFORMATUS TEMPLOMI ÜNNEPELY. A temesvári református ifjúsági egyesület és a leányszövetség, mint már jelentettük, vasárnap, a hó 29-én délután hat órakor templomi ünnepélyt tart a református templomban. Az ünnepély műsora a következő: 1. Gyülekezeti ének, XXXIII. zsoltár 1, 2, v. 2. Imádkozik Ajtay Gábor segédlelkész. 3. Hozsánna éneket énekel Divéki Erzsébet. 4. Prédikál Debreczeni István lelkész. 5. Tereh Géza: Toborzó, szavalja Szabó Mária. 6. Kovács L. dr.: Kicsiny az eröm, éneklie az Ifjúsági Egyesület énekkara. 7. Tereh Géza: Közelebb hozzád, szavalja Ubovits Editke. 8. Jansa: Op. 74 No. 2. hegedű-kettős, előadják Kiss Imre és Gaál György. 9. Szombati Szabó István: Lavinák éneke, szavalja Biróné Kobrahelyi Lia. 10. Gyülekezeti ének, 288. dics. 1, 3 v. Az énekkart Kiss Imre vezényli. orgonán kíséri Szabó Erzsébet. A műsor megváltását és az IKE és Leányszövetség céljaira való adakozást kér az ifjúsági egyesület és leányszövetség.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA:

Szombaton, január 28-án a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben a Libertáti téren levő Jahner K. gyógyszerár.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalts gyógyszerár és a Stefar cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerár.

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár.

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő Braun gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Fontos közügyeket intézett el a fővárosban Marta Alexandru dr. királyi helytartó

Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki több napon keresztül Bucurestiben tartózkodott, ahol résztvett a január 24-iki ünnepségeken, visszaérkezett Temesvárra és újból átvette hivatalának vezetését. A helytartó a fővárosban a különböző minisztériumokban számos hivatalos ügyet tárgyalt. Calinescu belügyminiszternek jelentést tett a helytartóság közigazgatási állapotairól és a szolgálattal menetről. A belügyminiszter elismerését fejezte ki a Nemzeti Ujjászületés Frontjának január 15-én tartott temesvári nagygyűlése impozáns lefolyásáért és azért az egységért, amely

a gyűlésen a románok és a kisebbségek részéről megnyilvánult.

Az egészségügyi miniszterrel a helytartó a temesvári Pasteurintézetéről tárgyalt, amelynek ervek épületszárnyában kórházat rendeznek be. A miniszter megígérte, hogy a berendezés költségeihez hozzájárul.

— Szóba került, hogy a falvakban szülőotthonokat állítsanak fel és

mindent elkövetnek a gyermekhalandóság csökkentésére.

Felmerült a terv, hogy Perjámoson gyógyíthatatlan betegek részére kórházat létesítsenek. A földművelésügyi miniszterrel folytatott tárgyalások során a román—szerb határvidék vagyonközsegről volt szó, amelynek során elhatározták, hogy a vagyonközség vagyonából körülbelül tíz millió leit fordítanak a Duna menti vagyonközsegi lakosság kulturális és szociális intézményeire nemzetiségi különbség nélkül, ezenkívül az egyházakat segítik. A királyi helytartó ezenkívül kérte a temesvári közigazgatási felügyeleti bíróságnál üresedésben levő bírói állások betöltését, ezenkívül javaslatot tett több járás területének megváltoztatására. Javaslatait a kormány a legnagyobb jóindulattal fogadta.

Ingatlanok kisajátítása Temesvárott az uccák rendezése céljából

Temesvár városa elhalárolta két olyan magánulaidonban levő ingatlan kisajátítását, amely a városrendezés utiában áll. Az egyik a Sfán'ul Ioan-uccában levő Csernoievics ház és a másik pedig az Eminescu ucc-i káptalan ház. A Csernoievics ház utiában áll a Brediceanu-uccának a Mehala felé való kiszélesítésének és a vilamos vasúti pálya egyenes kiépítésének, a káptalan tulajdonában levő ház pedig lehetetlenné teszi az Eminescu uccának régen tervezett kiszélesítését. A város kisajátítási bizottsága, amelynek elnöke Weith Péter dr. al-

polgármester, jegyzője Munteanu Timotei dr. városi ügyész, tagjai Cimponeriu Virail dr. fő-ügyész, Disela Pavel pénzügyi tanácsnok, Loichija Eulim dr. gazdasági tanácsnok és Ciurceu Vasile városi mérnök, tegnap a helyszínen megtekintette a két ingatlan és az utána megtartott értekezleten kimondta a kisajátítás szükségességét. Elhatározták, hogy az eről felvett jegyzőkönyvet benyújtják a törvényszékhez és kérték a kisajátítási eljárás lefolytatását. Amennyiben a kisajátítás árban nem sikerül megállapodni a tulajdonosokkal, úgy a törvényszék szakértők meghallgatása után hivatalból állapítja meg a város remélt, hogy a kisajátítási eljárás hamarosan befejeződik és utána a két kisajátított épület nyomban lebontható lesz.

vizvezeték szerelése és javítása

Egy hónapi fogházra ítélte a tábla a volt nagyözi csendőrőrmestert

Enache Dumitru volt nagyözi csendőrőrmester ellen még évek előtt megindult az eljárás, mert az ügyészség zsarolás kísérlete, vesztegetés és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt vádat emelt ellene. A vádirat szerint Enache Dumitru 1934-ben háromezer leit követelt Wolf Miklós nagyözi gazdálkodótól és ennek fejében ígéretet tett, hogy a gazda ellen egy ügyből kifolyólag felvevő jegyzőkönyvet nem továbbítja az illetékes hatóságokhoz. A pénz nem kapta meg, de az eset a hatóságok tudomására jutott és ezért zsarolás kísérlete miatt vonták felelősébe.

Ugyanabban az esztendőben Groszer Katalin nagyözi asszony ellen készített jegyzőkönyvet, de azt nyolcezer leitért megsemmisítette. Ezt vesztegetési pénzek elfogadásának

minősítette az ügyészség. A hivatalos hatalommal való visszaélés akkor követelte el, amikor Folz Miklós gazdát egy árverés alkalmával lelopoltta.

A temesvári törvényszék egy hónapi fogházra ítélte Enache Dumitru-t, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be. A temesvári ítélet tábla tegnapi tárgyalásán a vádlott védelmében Niculescu Eusebin dr. ügyvéd jelent meg, aki a vádlott ártatlanságát igyekezett bizonyítani. Az ítélet tábla azonban szintén bűnösnek találta Enache Dumitru-t és az elsőfokú ítéletet jóváhagyta.

a legolcsóbban

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonala a királyok sirjánál

Curtea de Argesből jelentik: A Nemzeti Ujjászületés Arcvonala legfelsőbb tanácsának tagjai pénteken reggel különvonattal Curtea de Argesbe utaztak. Ide megérkezve, társaságép-kocsikon a kolostorhoz hajtottak, ahol az istentiszteletet Leu püspök celebrálta. Jelen voltak az istentiszteleten: Armand Calinescu, Ionescu-Sisesti, Mititi Constantinescu, Ciuperca tábornok, dr. Marinescu tábornok miniszterek, Gusti tanár, Nae Popescu lelkész, Toni alminiszter, Alexianu királyi helytartó, Ionescu Mihail tábornok, a CFR vezérigazgatója, Rasovicanu tábornok, Rujinski tábornok. Asnavorian ügyvéd és a legfelsőbb tanács többi tagjai. Leu püspök, aki az ország elhunyt uralkodóinak lelki-űdvéért mondott istentiszteletet, a megjelenetekhez beszédet intézett, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

— Argesből indult el a nemzet első vezetője és nagyancsak Argesből indult el a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala. Először ide, hogy a nagy királyok és vajdák emlékének hódoljatok és innen új erőt és bölcseséget merítsetek. Áldás

kísérje a Nemzeti Ujjászületés Arcvonatának munkáját.

A tanácsosok koszorúkat helyeztek el ezután a királysírokon, majd déli egy órakor elhagyták Curtea de Argest.

A németiség képviselői a Nemzeti Ujjászületés Frontja igazgatóságában

Bucurestiből jelentik: Királyi kézzel két évi időtartamra kinevezték a Nemzeti Ujjászületés Arcvonali értelemiségi foglalkozásuk direktóriumába dr. Helmut Wolfot. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonali földművelés- és munkásszakszerveletének főtanácsába két évi időtartamra kinevezték dr. Hans Hedrichet, dr. Otto Bronskét, Hans Kauffmant és Peter Antont. A kereskedelmi és ipari szakszervelet Gust Valdemart és Gustav Prallt ugyancsak két évi időtartamra nevezték ki.

= KÖZGAZDASÁG =

A tőkekamatadó fizetésének kérdése a semmitőszék előtt

Érvényes-e olyan szerződés, amely szerint az adóst terheli a tőkekamatadó

Az egyenesadótörvény 28. szakasza kifejezetten felelmi, hogy a tőkekamatadó a hitelező terhel és minden ezzel ellentétes megállapodás érvénytelen. A törvénynek ez a rendelkezése logikus, hiszen a kölcsönügyletekből származó kamatot a hitelező jövedelme és minden jövedelmi adót azt terheli, aki a jövedelem birtokába jut. Az idők folyamán mégis kialakult egy gyakorlat, hogy a felek között létrejött kölcsön-szerződésben oly intézkedés történik, hogy a tőkekamatadó az adósra hárul. A törvénykezés elé több ízben került olyan ügy, amelyben az adós visszakövetelte az általa fizetett tőkekamatadót, hivatkozással az adótörvény 28. szakaszára.

Az ügyek egyrésze egész a semmitőszékig jutott és általában egységes volt a semmitőszék által is követett joggyakorlat, amely szerint az adótörvény csak az adókötelesek és a kincstár közötti viszonyt szabályozza, tehát az a felek megállapodásaira — mint pénzügyi jellegű törvény — ki nem hathat. Ezek szerint az adóskoknak az általuk fizetett tőkekamatadók visszatérítése iránti kérését a bíróságok elutasították. A következetes joggyakorlat után feltűnést keltett, hogy hasonló ügyben a semmitőszék csütörtökön véleményeltérésben maradt és így az érdekes kérdés a semmitőszék egyesített tagozata elé kerül.

A kötelező könyvvezetés rendszere az új kereskedelmi törvényben

Kiknek és milyen könyveket kell vezetniük? Csak román nyelven lehet a részvénytársasági könyveket vezetni

A kötelező könyvvezetés kérdése napirendre került annak folytán, hogy a bélyeg-törvény és a repülőbélyeg-törvény intézkedései között eltérés van a kiskereskedők és kisiparosok könyvvezetési kötelezettségét illetően. A kérdés nem nyert eldöntést az új kereskedelmi kódexben sem, amelynek 37-ik szakasza intézkedik arról, hogy milyen könyveket kell a kereskedőknek vezetni. A törvény azonban nem tartalmaz megkülönböztetést a kereskedelmi vállalat nagyságának szempontjából. Az említett törvényszakasz szerint, 1939. május 1-től, tehát a kereskedelmi törvénykönyv életbelépésétől kezdve, háromféle könyvet kell minden kereskedőnek vezetni: napló, leltár és másolókönyv, amely utóbbiba a levelek másolata kerül. A főkönyv vezetését a kereskedelmi törvénykönyv csak a részvénytársaságok és a bankok tekintetében teszi kötelezővé. A részvénytársaságoknak ezenkívül vezetniük kell: 1. részvénykönyvet, amely kimutatja név, lakhely, részvénytartás és tényleges befizetés feltüntetésével azt, hogy kik a részvényesek, 2. közgyűlési jegyzőkönyvet, 3. igazgatósági ülések jegyzőkönyvét, 4. ha ilyen van, az igazgatósági választmány külön jegyzőkönyvét, 5. a felügyelő bizottság üléseiről jegyzőkönyvet, amelybe bevezetendő az egyes bizottsági tagok észrevétele, 6. kötvények feljegyzésének könyvét.

Az új kereskedelmi törvénykönyv szerint a részvénytársaságok, valamint a korlátolt felelősségű társaságok könyveibe csak román nyelven vezethetnek. Ez vonatkozik tehát az igazgatósági ülésekről felvett jegyzőkönyvekre. Megjegyezzük, hogy a kereskedelmi törvénykönyv 142-ik szakasza szerint a részvénykönyvbe csak névre szóló részvények vezethetők be — a dolog természeté szerint is. — Az új kódex a bemutatásra szóló részvényeket megszüntette. A korlátolt felelősségű társaságoknál a részvénykönyvet a társasági névkönyv pótolja, a melybe az egyes tagok neve kerül.

A kereskedelmi törvény, még az alkuszoknál, (közvetítő) rendeli el a könyvvezetést és pedig ezek tartoznak ügyleteikről könyvet vezetni, amely időbeli sorrendben tünteti fel a kötött ügyleteket és a megállapodások rövid tartalmát. A bizományos és általában az, aki árút bizományba vesz, tartozik egyébként külön könyvet vezetni úgy, amint az a bizományi törvényben is el van rendelve. Ezek azok a könyvek, amelyeket a kereskedelmi törvény a különböző kategóriákra nézve kötelezően előír.

(=) A TEMESVÁRI IPARI MUNKAADÓK SZINDIKÁTUSA FELHÍVJA AZ IPAROSOK FIGYELMÉT, hogy az adóvállomások benyújtásához szükséges ürlapok a szindikátusnál rendelkezésre állanak és ott a kiállítás tekintetében is felvilágosítással szolgálnak. Figyelmezteti a szindikátus az iparosokat, hogy az iparügyi felügyelőséghez benyújtandó személyzeti kimutatások beadásának idejét nem hosszabbították meg és így ezeket a kimutatásokat január 31-ig feltétlenül be kell nyújtani.

Árfolyamok, gabonaárak

PÉNTEK, JANUÁR 27.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelel). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, néme; márká 88—39, felár nélkül.

A bánsági gabonapiacra a buza iránt élénk érdeklődés mutatkozik, de szállítási eszközök hiányában az üzleti forgalom csekély. A tökmag irányzata szilárd, míg a tengeri iránti kereslet csendesebb. A piaci árak a következők: buza 76—77 kilós 400, buza 78 kilós 410, tengeri 330—335, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 390, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

(=) A PIACI ÁRAK TEMESVÁRÓTT tegnap a hetipiacon a következők voltak: tojás darabja 2.40—2.50, szárazbab kilója 14—16 lei, lencse 14 lei kilónként, kalarabé drb. 1—4, sárgarépa kilója 3—4 lei, paszternák 4—5 lei, hagyma kilónként 4—5 lei, fokhagyma 8—10 lei, vörös cékla 3—4 lei kilónként, torna darabja 1—3 lei, káposzta fejenként 3—5 lei, kékáposzta fejenként 2—4 lei, zöldpetrezselyem csomónként 1 lei, levesbe való zöldség csomója 2 lei, spenót kilónként 20 lei, sóska csomónként 5—6 lei, fiatal hagyma csomónként 1 lei, retek csomónként 1—2 lei, tejfel liteje 40—45 lei, tehénturó kilónként 14 lei, juhúró 36—40 lei, főzővaj 50—60, teavaj 64 lei, alma 10—20 lei kilónként, tömött liba 250—300 lei, csirke párja 35—70 lei.

(=) A TEXTILCÉH ALAKULÓ KÖZGYŰLÉSE. A textilesek és szabók céhe vasárnap, január 29-én délelőtt tíz órakor tartja alakuló közgyűlést a munkakamara nagytermében. A vezetőség kéri a céh tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

= FELÜLVIZSGALJÁK A KARTELLÁRAKAT. Több kartellcsoport kérényt adott be a legfelsőbb kartellbizottsághoz a kartellárak módosítása iránt. Ezekben az ügyekben a kartellbizottság szombaton ülésezik. Rámutatnak a kérvényezők arra, hogy a kérdéses cikkekből a külföldi nyersanyag világpiaci ára drágult és ezen felül a devizárfolyamok emelkedtek. A kartellbizottságnak nehéz munkája lesz, hogy a különböző árfolyamok közül megtalálja azt, amely a nyersanyagbeszerzés szempontjából döntő.

= A DOHÁNY BESZÁRADÁSAÉRT A TERMELŐ NEM FELEL. A szatmármegyei dohánybeváltó raktár megállapította, hogy az egyik termő 107 kilóval kevesebb dohányt szállított be, mint amennyi összeírva lett, mivel ezen mennyiség az öszmennyiség 5 százalékát meghaladta és mivel a CAM-törvény csak ötszázalékos hiányt enged meg, a termelőt 15 ezer leire bírságotlák. A nagyváradi ítélőtábla kimondotta, hogy amennyiben a termelő igazolni tudja, hogy különösen a nagy fagy miatt állott be a száradás, úgy az 5 százalékon felüli hiány nem alap a kihágás megállapítására. Ezzel a végzéssel a tábla a bhari törvényszék ítélete ellen beadott felfolyamodást utasította el.

= IDEGES HANGULAT A TŐZSDÉN. Bucurestiből jelentik: A tőzsdén szerdán és csütörtökön ideges volt a hangulat és újabb ártemorzsolódások történtek különösen a külföldi járadékpapirokban.

= A KÖNYVVIZSGALATOK FELFÜGGESZTÉSÉT KÉRTE A BUCURESTII KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA. A pénzügyminiszter még novemberben elrendelte, hogy az arányos illetékek befizetésének szempontjából, évekre visszamenőleg vizsgálják felül a vállalatok könyveit. A verifikálás Bucurestiben decemberben meg is kezdődött akként, hogy a nagyobb cégek sorra felhívást kaptak a pénzügyi felügyelők elé és az idézések kibocsátása most is folyik. Tekintettel arra, hogy a könyvek sokszor heteken át maradnak a pénzügyigazgatóságban és így a cégek nem tudnak mérleget készíteni és adóvallomást tenni, a bucurestii Kereskedelmi és Iparkamara kérelmet intézett a pénzügyminiszterhez és kéri, hogy január és február hónapokra függeszék fel a könyveknek a bélyeg-törvény szempontjából történő verifikálását.

A VILÁG

HÚSZ fiatal angol fiú indult el Ausztráliába. A legidősebb tizenhét, a legfiatalabb tizenöt éves. Az úgynevezett „bátyámozgalom” vízi láz őket. Huszonegy éves koráig minden kívándorló angol fiúnak egy-egy ausztráliai „bátyja” lesz, aki mint öccséről fog gondoskodni róla és újat fogja egyengetni az érvényesülés felé. A messzi útra induló angol fiúkat a londoni lordmayor búcsúztatta a városházán. Mindegyiknek egy-egy vadonatúj sillinget nyomott a markába, mint szerezencepénzt. — Kilencven százalékban magyokra támaszkodjatok, fiúk, — mondta nekik. — Alaposan lássátok a munkához és erősen határozzátok el, hogy sikert arattok. Ausztrália tejjel és mézzel folyó ország, de dolgozni kell benne. Takarítsatok meg a keresletekéből. Ne vásároljatok az őket és szakszofonokat, mint sok kívándorló fiú szokta. Nyáron viseljétek kalapot.

EBBEN AZ ORSZÁGBAN, ahol a lányok műveltségük jórészt a moziban szerzik, — mondta Mrs Ogden, a londoni egyetem egészségügyi konferenciáján — nem árt figyelmeztetni őket, hogy nincs annyi Clark Gable a világon, hogy minden lánynak jusson egy és hogy nem az az ideális nő, aki egész nap drága divanyon heverészik s akihöz tuatszámra özönlenek a virágcsokros udvarlók, hanem az a hűgös anya, aki idejét egészséges család felnevelésének szenteli. Mrs. Ogden azt ajánlotta ezután a leányoknak, hogy dolgozzanak élettannal és növényannal, ezekből sok mindent tanulhatnak, ami későbbi életükben fontos lesz.

A FRANCIA AKADEMIA elhatározta, hogy a jövőben nem közli a nyilvánossággal iradalmi szövegeit, mert a közönség szorosán félreértette azokat. Ezen oknál fogva a francia Akadémia csak Krisztus után a 2000. esztendőben, vagyis hetvenegy év múlva adja ki legközelebbi szótárát. 2000-ig csak „titkos” akadémiai szövegijeményt fognak szigorúan zárt körbe használni a francia akadémikusok.

NAGYJELENTŐSÉGŰ tudományos kísérletet végez az angol rádió. Meg akarják állapítani, hogy vajon a kutya is tud-e rádiót hallgatni? Ennek a megállapítására rendkívül egyszerű módot választottak. A londoni rádió-stúdió egyik leadótermében öt kutya belevakant, belevonít a mikrofonba, ugyan akkor állatfűdők rádiókészülékük mellett ülnek kutyáikkal és figyelik, vajon visszatartnak-e? Vagyis, hogy tudomásul veszik-e a rádióban hallottakat. Farkaskutya, drótszörű foxi, simaszörű foxi, sealyham terrier és egy kócsk kutya a szereplői a rádióga ásnak, amelyre a kutyaművészek több próbán keresztül készültek.

SPORTSEMÉNYEK

A kerékpáros Középeurópa Kupa utvonala Románián is átvezet

A magyar szövetség javasolja: Magyarország, Románia és Jugoszlávia rendezzék közösen az évenkénti KK kerékpárversenyt

A magyar kerékpáros szövetség elnökségének több tagja a következő javaslatot terjesztette elő:

„Rendezze meg az idén a szövetség a román és jugoszláv szövetségekkel karöltve a három ország körüli hatnapos országúti válogatott versenyt, mely, mint a „Kerékpáros Középeurópai Kupa” szerepelne. Később — ha ez az első kísérlet már bevált, — ki lehetne terjeszteni ezt a vetélkedést Ostromára, Csehszlovákiára és esetleg Lengyelországra is.

Az első, esetleg már az idén dűlőre jutó torna utvonala ez lenne: Budapest—Szeged—Belgrád—Bucuresti—Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest. A táv körüli belül 1700 km. és teljesítésére hozzávetőlegesen hat-hét napra volna szükség.

SPORT.FOTO.OPI C

A legolcsóbb sport-cikkek és azok javítása

A. M. MÜLLEY-nél

Timisoara, I. Strada Solderer 11.

Sporthírek mindenfelől

CAMT győzelem Palesztinában

A CAMT csapata legutóbb a Hapoel együttesével, Palesztina bajnokcsapatával mérkőzött és 5:2 arányban győzött. A munkásatléták különböző játszóterek és a gólokat Possák, Tóth, Bücher és Zsizsik II. rugták.

Konrád Kálmán Svédországban. Konrád Kálmán a kiváló magyar edző Svédországba szerződött, ahol az Osrebro együttesét készíti elő.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye. Írta: Félegyházi András

Utánnyomás tilos.

— A szerencsétlenség, amely történt, abban áll, hogy madame d'Hiver ma este az Olympe-mozgóban meghalt. Jelek arra mutatnak, hogy a madameot meggyilkolták.

Paul Ringelot elsápadt. Látszott rajta, hogy a hír mélyen megrendíti és lelke mélyéig hat.

Percekig némán nézett maga elé és csak azután suttogta:

— Rettenetes! Szegény Yvonne!

Majd újabb szünet után megkérdezte:

— Hogyan történt?

— Az egész még rejtélyes. Az első előadás után a mozi takarító személyzete az egyik szölyében egy hölgyet vett észre, aki a helyén maradt, amikor már mindenki eltávozott. Először azt hitték, hogy elbóbiskolt és keltegettek. Akkor azonban kiderült, hogy halott. Az ügyeletes orvos szívzélhűdést észlelt. Ugyanakkor megállapítottuk, hogy a hölgy madame Yvonne d'Hiver. Feltűnés nélkül, hogy a közönség észre ne vegye, kivitettem a holttestet az egyik hátsó folyosóra. Mikor arra került a sor, hogy a halott nőt a morgueba szállítsák, kiderült, hogy a tarkójában hegyes tű van. Valószínűleg ezzel ölék meg a moziiban. Gyilkosa mögött ült és a sötét nézőtérben, miközben mindenki az új filmre figyelt, észrevétlenül beleszurta a tűt a nyak hátsó részén keresztül az agyába, amivel rögtön halált okozott.

— Rablőgyilkosság? — kérdezte Ringelot.

Arra gondolt, hogy a mozi sötét nézőtérén az áldozata mögött ülő gyilkosnak könnyű módja volt az asszony ékezeit és pénzt magához venni anélkül, hogy munkájában bárki is megzavarta volna. Hiszen a moziba az emberek nem azért seregltek

A magyar javaslat szerint a Kerékpáros KK. életre hívása különösebb anyagiakat nem kívánna.

Mind a jugoszláv, mind a román kerékpáros szövetség már többször hajlandóságot mutatott arra, hogy ezt a tornát a magyarokkal együtt létrehozza, de magyar részről mindig közbejött valami és megakasztotta a jól induló tárgyalásokat.

A kiírási tervezet szerint minden ország részéről 10—10 válogatott ülne nyeregbe. A versenyzők élelmézéséről, elszállásolásáról és egyéb szükségleteiről mindig az a nemzeti szövetség tartoznék gondoskodni, melynek területén végződik a napi szakasz részéje.

A Kerékpáros KK. végeredményét pontozás döntené el. Természetes, hogy ez a pontozás nemcsak a „Három ország körüli országúti verseny” eredményeiből adódna, hanem felölelné a részvevő országok egymásközötti pályaversenyeredményeit is. Ezek a válogatott pályaversenyt évente három ízben kerülhének sorra, mégpedig Budapesten, Belgrádban és Bucarestben.

A pályaversenyt és az országúton elért pontok összesítéséből adódna aztán az az eredmény, melyből a Kerékpáros KK. győztesét és a helyezéseket meg lehetne állapítani.

Téli-kupa mérkőzések Csehszlovákiában. A téli-kupa keretében vasárnap a Spárta együttese 2:0 arányban győzte le a Viktoria Ziskov csapatát, míg a Slávia a Bohemiáns felett aratott 5:2 arányú győzelmet.

Venus—Tricolor mérkőzés Ploestiben. A két egyesület vezetősége között tárgyalások folynak egy barátságos mérkőzés megrendezésére vonatkozólag. A megbeszélések eredménnyel végeztek, amennyiben február 19-én a Venus csapata Ploestiben játszik a Tricolor együttese ellen.

össze, hogy öt egymást kémleljék, hanem, hogy Harry Baur remek filmjében gyönyörködjenek.

— Nem rablőgyilkosság, — szölt csendesen a rendőrtiszt.

Előszedte irattáskájából a halott asszony ékezeit, amelyekre Paul Ringelot egyenként ráismert.

— Ezek mind az ő holmijai. Még meghalt férjéről kapta ajándékba valamennyit és sok másit is.

— Most már kérdezhetek? — tért vissza a beszélgetés kiinduló pontjához Rivossier.

— Tessék.

— Szíveskedjék nekem mindent elmondani, amit d'Hivernéről tud.

Paul Ringelot nagyot sóhajtott, azután beszélni kezdett:

— Ott kell kezdenem, hogy az asszonynak hét esztendő alatt elhalt: férje, Etienne d'Hiver iskola-társam és fiatal kori barátom volt. Együtt léptünk ki az életbe, a gazdasági pályát választottuk, itt működünk Lyonban, majd közösen megalapítottuk a Moussié-pezgőgyárat. Mindketten megfelelő tőkével rendelkezünk és így vállalkozásunk sikerült is. A Moussié-pezgőt a közönség hamarosan megkedvelte és vagyonunk örvende esen gyarapodott. Akkoriban épültek itt a Rue Pasteurban az új villasorok és mi is szereztünk két egymás mellett levő telket, mert nőülre gondoltunk. Mindkettőnknek volt menyasszony jelöltje. Az enyém is és az övé is egy-egy gazdag lyoni család lánygyermekke volt. Komolyan udvaroltunk és elhatároztuk, hogy villánk elkészülte után megtartjuk az eljegyzést és nemsokára a menyegzőt. A két teljesen egyforma kivitelezésű villa elkészült és úgy terveztük, hogy a berendezést teljesen jegyesünkre bízzuk. Mielőtt azonban a lánykérésre sor került volna, Párisban nagy pezsgőkiallítás nyílt meg, amelyen cégünk is résztvett. A kiállítás alatt gyárunk képviselőjében Etienne d'Hiver tartózkodott Párisban. Egy napon expressz levelet kaptam tőle. Abban értesített, hogy a kismecélt lyoni leány nem veszi feleségül, mert rájött, hogy az iránta táplált érzés nem volt igazi szerelem. Az igazi szerelem Párisban gyúlt föl szívében és imádoztját sürögősen nőül veszi és vele együtt tér majd vissza Lyonba.

A bolgár szövetség élére akarja kelteni a Bal-kán Kupát. A bolgárok még ma sem nyugodtak bele, hogy a Ba kán Serleg véglegesen Románia birtokába ment át. Ezt bizonyítja az egyre-másra érkező átirat, amelyek egyikében egy döntő mérkőzést ajánlanak a románoknak, másrészt pedig azt az óhajukat fejezték ki, hogy folytassák tovább a serlegmérkőzéseket. A román szövetség nem hajlandó erről tárgyalni. Szófiából érkezett hír szerint Popoff elnök január 29-én Bucuresztbe készül, hogy ebben az ügyben tárgyaljon. Ismerve a román szövetség szilárd álláspontját, Popoff elnök utazásának nem igen lesz meg a bolgárok által remélt eredménye.

75 ezer lei jutalmat kap Mikóczy, ha a Gloria az A. divízióban marad. A fővárosi Universul Sport jelentése szerint az aradi Gloria vezetősége 6000 leies havi fizetéssel alkalmazta Mikóczyt, aki előkészíti a csapatot, egyben pedig középfedezetet játszik a csapatban. A rendes havi illetményen kívül külön 75 ezer leies jutalmat szavazott meg a vezetőség arra az esetre, ha Mikóczynak sikerül az együttest olyképpen előkészíteni, hogy bennmarad az A. divízióban.

Istentiszteletet tartottak a Venus pályán. A vezetősége keresztényi kötelességének vélte, hogy mielőtt a csapat tavaszi edzéseit megkezdene, a játékosok istentiszteleten vegyenek részt, illetve istentisztelet vesse be ezeket az edzéseket. Szerdán délután Al. Eladescu, Evian tanár, Dumitrescu őrnagy, dr. Ionscu, C. Lecveanu, Gh. Draghicescu vezetőségi tagok, valamint a játékosok valamennyien résztvettek a pályán tartott istentiszteleten. A fővárosi Venus vezetősége nagyszerű példáját szolgáltatta, annak a felfogásnak, hogy a sport üzése mellett a sportember ne feledkezzék meg keresztényi kötelességéről sem.

Tóth Potya István készíti elő a magyar amatőr csapatot a helsinki olimpiai játékokra. A magyar labdarúgószövetség határozata értelmében a helsinki olimpiászra készülő amatőr válogatott csapatot Tóth Potya István készíti elő. Itt emlíjük meg, hogy az egyiptomi szövetség meghívta Egyiptomba a magyar főiskolai válogatott labdarúgócsapatát.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Paul Ringelot azután elmondta, hogy ezek után lemondott arról, hogy lakodalmát egyszerre tartsa meg a barátjával. Megkérte kiválasztottja kezét és nemsokára megtartotta esküvőjét is. Feleségével, — bár azóta mindketten megöregedtek, — most is boldogan él. Esküvője előtt nemcsak villája berendezésével volt elfoglalva, hanem gondoskodnia kellett Etienne lakásának beburkolásáról is. A butort és a villa minden berendezését szőnyegét és kését, cseccsebecéjét, valamint egyéb felszerelését d'Hiver a menyasszonya társaságában Párisban vásárolta és Lyonba küldötte, ahol Ringelotnak csupán az volt a feladata, hogy a kapott utasítások és helyrajzi tervek alapján mindent a helyére bétessen.

Ringelot már nős volt, amikor egy napon Etienne d'Hiver is megérkezett a feleségével. A pályaudvaron Ringeloték várták őket. Az első pillanatban megszerették a párisi asszonyt. Nyulánk, lilomarcu, kékszemű, rozsdavöröshajú gyönyörű nő volt. Csupa báj, csupa kecs, csupa ifjuság. Mindössze husz éves. Állandóan mosolygott és a hangja olyan volt, akár az ezüst csöngő.

— Az elbűt, harminc év után is megtartotta káprázató szépségét, — jegyezte meg Ringelot, — bárha kissé hizásmnak indult, azonban magas termete mellett ez nem volt tragikus.

Armand Rivossier maga elé idézte az asszony arcvonásait és teljesen igazat adott Paul Ringelotnak. Ez pedig tovább beszélt:

— Brátom feleségének Yvonne Gerandeaux volt a családi neve. Az apja mérnök volt és a földművelésügyi minisztérium szolgálatában állott. Yvonne-nak még három testvére volt, csupa lány. Egyik idősebb nála, a másik kettő fiatalabb. A Gerandeaux-lányok mind művészi hajlamúak voltak. A legidősebb, Heléne, akkor már drámai hősnője volt a illel színháznak. Az Yvonne után következő Aurora iparművészetet tanult. A legkisebbik, az öt esztendőse Elsie, meglepő táncésszégről tett tanúságot és ezért beíraták a nagyopera balettkiskolájába, ahol tüneményes jövőt jósoltak neki.

— És Yvonne, bocsánat: madame d'Hiver? — kíváncsiskodott Rivossier.

(Folytatása következik.)

Németország nem kezd akciót Kelet Európában

Ribbentrop varsói tárgyalásán nem került szóba az antikomintern paktum. — A Szovjet mégis tart a támadástól

LONDONBÓL jelentik: A Daily Telegraph úgy értesül, hogy Hitler birodalmi vezérlevelet küldött Ribbentrop útján Moscicki elnöknek. A hír szerint, amelyet egyelőre nem lehet ellenőrizni, a levél arra vonatkozik, hogy Hitler jónak találja, ha Lengyelország belépne a kommunistaellenes blokkba. A továbbiakban azt is jelenti a lap, hogy a lengyel-magyar közös határ kérdése is szóba kerül: a tanácskozások során. Hír szerint Ribbentrop állítólag hajlandónak mutatkozott elfogadni a lengyel álláspontot, de természetesen, hogy a végső döntés Hitler kezében van.

Mit mond a német hivatalos jelentés

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Ribbentrop varsói látogatása ma véget ért. A német birodalmi külügyminiszter módot talált arra, hogy a lengyel köztársaság vezető államférfiaival beható megbeszéléseket folytasson. Ribbentrop csütörtökön is tanácskozott Beck külügyminiszterrel, akivel részletesen és alaposan megtárgyalta a két szomszéd országot közvetlenül érdeklő összes kérdéseket, majd megvitatták az általános nemzetközi helyzetet. Ezek a megbeszélések az őszinteség és barátság légkörében folytak le. Mindezeknek alapja az 1934-ben kötött német-lengyel egyezmény volt. A két külügyminiszter egyetértettek abban az alapelvben, hogy ezentúl az országaikat közösen érdeklő kérdéseket együttesen fogják megbeszélni.

HITLER KERÜLI A KALANDOKAT

Varsóból jelentik: Ribbentrop német külügyminiszter a lengyel külügyminisztériumban Beck külügyminiszterrel 2 és fél óras tanácskozást folytatott. Beck és Klodkovski lengyel miniszterelnök a tanácskozás befejezése után látogatást tett Ribbentrop szállásán.

Az Exchange Telegraph szerint Ribbentrop külügyminiszter kijelentette a lengyel államférfiak előtt, hogy

Németország nem szándékozik kalandos vállalkozásokba bocsátkozni Kelet Európában.

Német részről nem említették fel sem Danzigot, sem Memelt. Hír szerint Németország nem szegül elle-

ne a kárpátjai kérdés megoldásának, ha ennek a tartománynak további léte Csehszlovákia keretein belül tarthatatlannak bizonyulna. Lengyelország magatartását az antikomintern paktummal kapcsolatban nem vitatták meg, mivel Németországot előzőleg már informálták arról, hogy

Lengyelország nem csatlakozik az egyezményhez

DANZIGBAN MINDEN VALTOZATLANUL MARAD

Londonból jelentik: A Times varsói levelezője szerint biztosra vehető, hogy a lengyel fővárosban tartózkodó Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter Beck lengyel külügyminiszterrel eddig három pontban egyezett meg. Ezek a pontok a következők:

1. Nem történik semmi lépés Kelet felé a független Ukrajna kérdésében;
2. Semmiféle hadművelet nem indulnak meg Szovjetország felé;
3. Lengyelország elismeri, hogy Danzig főként német jellegű város, de az összes lengyel előjogok és érdekek a kikötőben érintetlenül maradnak.

A Daily Telegraph szintén foglalkozik Ribbentrop varsói tárgyalásaival és úgy tudja, hogy Németország nyugati céljai és törekvései azt követelik, hogy keleti határai tekintetében biztos legyen.

Rádió

SZOMBAT, JANUÁR 28.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 17: Országóra. 18.15: A „Munka és jókedély” órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Dumitru Imbrescu előadása. 19.30: Lutá Lovita zenekara. 20: St. Bărsănescu előadása. 20.15: Szalonzenekar. 21: Rádióposta. 21.15: Corologos jazzzenekar. 22: Hírek, sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Fratii Stănescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána étvend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. Előadás hanglemezekkel. 11.45: Mit nézünk meg? 1.10: Lovászi Ferenc és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.20: Móra Panka meséi. 5.45: Hírek. 6: Mit üzen a rádió? 6.30: Kékes Irén énekel, kíséri Pertis Jenő és cigányzenekara. 7.20: A felvidéki munkás új kenyeré. 7.40: Hanglemezek. 8.05: Hírek. 8.20: Hanglemezek. 8.50: „Pehelyke”. Színmű négy felvonásban. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Mikulaj Gusztáv jazzzenekara. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Operaházi zenekar. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.50: Mezőgazdasági félóra. 8.20: A világ városai: Róma. Előadás. 8.50: Szalonzenekar. 10: Hírek. 10.25: Mikulaj Gusztáv jazzzenekara.

A rádiózenekar hangversenye. **Belgrád.** 19.15: Népdalok. 20: Lemezek. 21: Népdalok és táncok. 22.30: A rádiózenekar hangversenye. 23.15: Táncczene.

Milánó. 20.20: Könnyű és táncczene. 22: Operett-előadás. 24.15: Táncczene.

Strassburg. 21.30: Lemezek. 22.20: Lemezek. 22.30: A rádiózenekar hangversenye.

Varsó. 18.25: Könnyű hangverseny. 20.15: Daloszenés est. 22: Táncczene. 24.15: lemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1933. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdőszobák, gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzétehető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz L. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata L. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nogrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon 5-13.

Állást keres

Fiatal fűszeresség, gyakorlattal állást keres. Vidékre is megy. Cím: Prodanovits József Lipova. 625

Alkalmazás

Alkalmazunk! Lécpanéllap gyártásban széleskörűen gyakorlott összeszerelő munkásokat, valamint nitrocelulózestel spriccelésben gyakorlott munkásokat. Ajánlatokat eddigi működés és fizetési igények megjelölésével Székely & Réti bútorgyár, Târgu-Mures küldendők. 156

Gyermektelen házaspár középkorú, ahol az asszony nagyon jól főz, szépen mos és vasal, egyéb házi munkához is ért. A férfi munka köre a ház körül lenne. Vidékre azonnalra felvételre. Becker József gyógyszerész Biled. 616

Lakás

Két egyszobás lakás. Lehetőleg az I. kerületben, vagy ahhoz közel kerestetik. Címeket kérem a kiadóba leadni. 680

Lakás 2 és 3 szobás, modern, május 1-től kiadó, a 3 szobás esetleg előbb. III. Str. Feldioara 3 sz. 623

Kiadó azonnalra Belváros központjában nagy üzlethelyiség, raktárral, egy szinten nagy pincehelyiséssel. Bővebbet Transsylvania biztosító Str. V. Alexandri 7. Telefon: 11-74. 622

Kiadó családi ház 2 szoba és mellék-helyiségekből álló, havi 600 leierű azonnalra. II. Str. Lăutari No. 6. Bővebbet I. Piata Luther 1. 2-3 óra között. 609

Állandó rendes lakónak 3 nagyszobás I. emeleti uccai modern, férengmentes lakás melléklettel együtt 2.300 leierű május 1-re kiadó. IV. Bulev. I. G. Duca 19. 621

Adás-vétel

Singer varrógép, lehetőleg sülyesztethető, megvételre kerestetik. Címeket árjelöléssel „Jó gyártmány” jellegére a kiadóba leadni. 690

Modern, új ház magasföldszintes 3 lakással, nagy gyümölcsös kerttel eladó. Érdeklődni minden nap Weisz N. ügynőség III. Str. Coroana de Otel 10. 12-2 óra között. 624

Hirdessen a Déli Hírlapban

Külföldre

Társat, vagy társnőt keresek 100-150 ezer leu tökével. Ajánlatokat „Szaküzlet” jellegére a kiadóba kérem leadni. 619

Leltár után mélyen leszállított árakon vásárolhat
WEISZ VILMOS
cipőüzletében
TEMESVAR, I. Szt. György-tér

1939. ÉVI LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR

Kezdet: március 5.

Minden felv. lágosítást megad a

LEIPZGER MESSAMT

LEIPZIG - Németország

és

Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timișoara, I. Strada

Gen. Praporgescu 2. — Telefon: 25-36.

60% utazási kedvezmény az összes német vasúti vonalakon